

MALMÖ HÖGSKOLA
FAKULTETEN FÖR
KULTUR OCH SAMHÄLLE

MIN KROPP, MITT VAPEN

**EN KVALITATIV STUDIE OM KROPPSAKTIVISMEN PÅ
INSTAGRAM**

MY BODY, MY WEAPON

**A QUALITATIVE STUDY ABOUT BODY-ACTIVISM ON
INSTAGRAM**

Mimmi Landin

K3, Institutionen för Konst, kultur och kommunikation
Kandidatuppsats i Medie och kommunikationsvetenskap
Sjätte terminen, 15 högskolepoäng
Handledare: Tina Askanus
Vårterminen 2017

Abstract

Feministiska forskare och aktivister har identifierat en fjärde vågens feminism där den feministiska kampen har förflyttats till digitala plattformar. Denna studie undersöker således kroppsaktivismen på Instagram genom halvstrukturerade intervjuer med fyra kroppsaktivister med välkända konton på Instagram. Genom teorier kring kollektiva identiteter, kroppspolitik och post-feminism undersöks hur Instagram ses som en plattform för feministisk aktivism samt hur kroppsaktivismen som feministisk kamp praktiseras genom Instagram som digital plattform.

Resultaten av studien visar att kroppsaktivismen på Instagram är väldigt varierande i relation till praktiker, definitioner och syften samt att digitala plattformars funktioner kan orsaka exkludering på grund av de kategorier som kroppsaktivismen visat sig innehålla.

Titel: Min kropp, mitt vapen: en kvalitativ studie om kroppsaktivismen på Instagram

Författare: Mimmi Landin

Examensarbete i medie-och kommunikationsvetenskap 15 hp

Konst, Kultur och Kommunikation (K3) Malmö Högskola

Handledare: Tina Askanius

Examinator: Margareta Melin

Vårterminen 2017

Sökord: kroppsaktivism, kollektiva identiteter, feminism, digitala medier

Abstract

Feminist scholars and activists have identified a feminist fourth wave, where the feminist struggle has been transferred to digital platforms. This study examines the body-activism on the digital platform Instagram through semi-structured interviews with four well-known body-activists in Sweden. Through the theoretical framework of collective identities, body-politics and post-feminism, this study investigates how Instagram is perceived as a platform for feminist activism and how the body-activism, as a feminist struggle, is practiced on Instagram.

The study shows that the body-activism on Instagram is extremely diverse due to practice, definitions and purposes. It also shows that the features of digital platforms can lead to exclusion on the basis of the subgroups that is discussed in the study.

Heading: My body, my weapon; A qualitative study about body-activism on Instagram

Author: Mimmi Landin

Final exam project in Media and communications studies 15 credits

School of arts and communication (K3)

Faculty of culture and society Malmö University

Supervisor: Tina Askanius

Spring of 2017

Keywords: bodyactivism, collective identities, feminism, digital media

Innehållsförteckning

1.	Inledning	6
2.	Syfte och frågeställningar	7
3.	Kontextualisering	8
4.	Forskningsöversikt	10
4.1.	<i>Feministisk online-aktivism</i>	10
4.2.	<i>Nakna kroppar och feminism</i>	11
4.3.	<i>Sociala medier och exkludering</i>	12
5.	Teoretiskt ramverk	14
5.1.	<i>Sociala rörelser och digital aktivism</i>	14
5.2.	<i>Kroppspolitik</i>	15
5.2.1.	<i>Hegemoni och marxistisk maktstruktur</i>	16
5.2.2.	<i>Kroppslig hegemoni</i>	16
5.3.	<i>Post-feminism</i>	17
6.	Metod och material	19
6.1.	<i>Val av metod</i>	19
6.2.	<i>Intervju</i>	19
6.2.1.	<i>Intervjuguide</i>	20
6.2.2.	<i>Genomförande av intervjuerna</i>	20
6.3.	<i>Urval</i>	21
6.3.1.	<i>Presentation av respondenter</i>	22
6.4.	<i>Etiska överväganden</i>	22
6.5.	<i>Validitetsdiskussion och kritisk reflektion kring val av metod</i>	23
7.	Analys och resultatredovisning	25
7.1.	<i>Kroppsaktivismen som kollektiv identitet?</i>	25
7.2.	<i>Den hegemoniska feminismen</i>	29
7.3.	<i>Instagrams baksidor</i>	32
8.	Sammanfattning	36
9.	Slutdiskussion	36
10.	Referenser	39
11.	Bilagor	42
11.1.	<i>Intervjuguide</i>	42

1. Inledning

Vilken ung kvinna har inte någon gång funderat över sin vikt eller omkretsen på sina lår och konstaterat att; *jag måste börja träna* eller *jag måste äta nyttigare*. Vikthetsen syns överallt, inte minst genom medier. Bantningstips i kvinnomagasin, träningshets på Instagram och i virala fenomen som *the gap*. Dessa medierade kroppsideal reproduceras hela tiden genom medier och oftast har det bara varit en viss typ av kroppar som har representerats, nämligen de konventionellt smala kropparna. Kroppsidealerna har visserligen sett annorlunda ut de senaste 100 åren men poängen är att kvinnors kroppar alltid har granskats och varit ett objekt som hela tiden måste förändras vilket har lett till att det under olika perioder har funnits en rätt kropp. Kvinnor har därför på olika sätt ändrat på sina kroppar, genom att bära korsetter, operera bröstet eller träna överdrivet. Allt detta för att kunna passa in i de kroppsideal som reproduceras både genom medier men också genom samhällets strukturer.

Men någonting har förändrats, fenomenet kroppsaktivism syns och hörs i de svenska tidningarna, på våra gator och inte minst i våra Instagram-flöden. Kroppsaktivismens frontfigurer är kvinnor som inte tänker förändra sina kroppar efter de kroppsideal som finns idag. Det är kvinnor som är trötta på att bli diskriminerade på grund av storleken på sina kroppar och vill visa andra typer av kroppar än de som vi matas med dagligen. Kvinnorna publicerar bilder på sig själva under hashtaggar som kroppsaktivism och kroppspositivism, för det är just den positiva inställningen till den egna kroppen som är i fokus. Kroppsaktivismen på Instagram intresserar mig dels för att den har växt sig väldigt stor i Sverige på ganska kort tid och de som är verksamma inom den belyser sina frågor främst genom digitala medier. Kroppsaktivismen kan dessutom ses som en del av den feministiska rörelsen och jag tycker att det är intressant hur man genom digitala medier kan belysa de frågor som kanske ha hamnat i skymundan i den feministiska kampen.

I denna uppsats har kroppsaktivismen på Instagram undersökts utifrån teorier kring kollektiva identiteter, kroppspolitik och post-feminism. Nedan följer studiens syfte och frågeställningar och därefter presenteras kontexten för min studie. I efterföljande avsnitt redogörs tidigare forskning kring området för att positionera min studie under rubriken ”Tidigare forskning”. Därefter följer det teoretiska ramverk jag utgått från under arbetet med min studie, bland annat kollektiva identiteter och sociala rörelser på digitala plattformar. I avsnittet föregående analysen presenteras en metoddiskussion under rubriken ”Metod och material”, där bland annat urval och val av metod diskuteras och problematiseras. Uppsatsen avslutas med en slutdiskussion där mina resultat av analysen diskuteras i förhållande till mitt syfte och frågeställningar.

2. Syfte och frågeställningar

Under de senaste åren har feministiska forskare och aktivister identifierat en ny era av feminism, nämligen den fjärde vågen. Den fjärde vågens feminism kännetecknas av sitt intersektionella perspektiv men framförallt av att en stor del av det feministiska motståndet nu utspelar sig på sociala medier. Sociala medier har visat sig vara en mycket effektiv arena för både feministisk aktivism och diskussioner. Den feministiska aktivisten Echo Zen påstår i en artikel att de sociala medierna rentav har förändrat feminismen, det handlar inte längre om en feministisk rörelse utan man pratar istället om rörelser. Sociala medier har blivit ett alltmer självklart verktyg för sociala rörelser i modern tid vilket också har resulterat i en förändring i hur sociala rörelser organiseras och fungerar (Mendes 2015:39). Enligt Manuel Castells formas de sociala rörelserna på digitala plattformar för att sedan utöva motstånd först när de ger sig ut på gator och torg (Castells 2012:222). Men vad händer när det huvudsakliga motståndet sker på digitala plattformar och aktörernas sammanhållning upprätthålls via dem?

Jag vill därför studera kroppsaktivismen på Instagram, vars aktivistiska handlingar främst sker på den digitala plattformen genom fyra kroppsaktivisters upplevelser kring fenomenet. Syftet är att studera hur kroppsaktivismen kan förstås som en form av feministisk kamp och hur denna kamp kan förstås som ett uttryck för post-feminism samt hur Instagram upplevs som en arena för feministisk aktivism. Utifrån teorier kring sociala rörelser och kollektiva identiteter, post-feminism och kroppspolitik kommer följande frågeställningar att besvaras;

- Hur ser kroppsaktivisterna på Instagram som en plattform för att framföra sitt budskap och som en arena för feministisk aktivism?
- Finns det en kollektiv gemenskap bland kroppsaktivister på Instagram och i så fall, hur ser den ut?
- Hur ser kroppsaktivisterna på användandet av kroppen som ett aktivistiskt verktyg?
- Hur kan kroppsaktivismen på Instagram förstås som en post-feministisk kroppspolitik?

3. Kontextualisering

I detta avsnitt kommer samhällskontexten för kroppsaktivismen att diskuteras utifrån feminism och sociala medier samt medierepresentationer av kroppsaktivismen och dess företrädare.

Kroppsaktivism, eller kroppspositivism och fettacceptans, som det också kallas har blivit alltmer utbredd i den digitala sfären. I Sverige har fenomenet växt sig som störst på den digitala plattformen Instagram där Lady Dahmers, Stina Wollter och Babe_Ebba har blivit något av frontfigurer för den svenska kroppsaktivismen. Kroppsaktivismen och dess företrädare vill på olika sätt bryta den smalhetsnormen som råder i samhället samt utmana de representationer av kvinnokroppen som i nuläget porträtteras genom olika former av medier. Kroppsaktivism kategoriseras som ett så kallat nyord på Institutet för språk och folkminnen, där beskrivs fenomenet som en motreaktion mot kroppsångest och att det handlar om att synliggöra andra kroppstyper än endast den normativt smala kroppen (Institutet för språk och folkminnen 2016).

Medierepresentationerna av kvinnokroppen har hittills dominerats av den konventionellt smala kroppen medan andra typer av kroppar har åsidosatts och därmed osynliggjorts. Dessa medierepresentationer har i princip alltid sett likadana ut vilket också har bidragit till den smalhetsnorm som råder idag. Genom att publicera bilder på kroppar som på olika sätt utmanar normerna vill kroppsaktivisterna bryta dessa normer men också göra kroppen till sin egen utan att ständigt bli bedömda utifrån sin kropp. Kroppsaktivisterna hyllas av sina följare och uppmärksammas i massmedia, men de får också utstå mycket trakasserier. Kroppsaktivisten Stina Wollter, hånades av bloggskan Katrin Zytomierska i Malou von Sivers morgonprogram Efter 10 i tv4 i september 2015. Temat för programmet som sträckte sig över en vecka var ”Min hatade och älskade kropp” med syftet att diskutera kvinnors förhållningssätt till sina kroppar. Wollters signum som kroppsaktivist är att publicera videos på sig själv när hon dansar lättklädd framför kameran vilka användes i ett inslag i programmet. Zytomierska anklagar Wollter för att vara lat och påstår att stora kroppar är ohälsosamma oavsett livsstil (tv4.se 2015). Zytomierskas uttalanden mötte massiv kritik samtidigt som Wollter möttes av ett utbredd stöd där kvinnor runt om i landet publicerade videoklipp på sociala medier där de dansade lättklädda under #dansaförstina. Även kroppsaktivisten Ebba Nilsson berättar i en artikel i Dagens Nyheter från 2016 hur hon trakasseras på sitt Instagram-konto. Enligt Nilsson handlar det oftast om elaka kommentarer från unga killar som uttalar sig om hennes utseende (Behdjou 2016).

Det är just den eviga diskussionen kring kvinnors kroppar och hur de borde se ut samt kroppsaktivisternas motreaktion mot detta som gör att kroppsaktivismen kan diskuteras ur en feministisk synpunkt. För att kunna diskutera hur kroppsaktivismen kan förstås som en form av feministisk kamp och hur denna kamp kan förstås som ett uttryck för post-feminismen, måste därför förutsättningarna för modern feminism i ett västerländskt samhälle och sociala mediers roll i denna diskuteras.

I den skotska tidningen The Herald skrevs 2015 en artikel om hur en nytändning av feminismen väcktes ur den ekonomiska krisens aska. I artikeln uppmärksammas de löneskillnader mellan kvinnor och män som ytterligare stärktes under lågkonjunkturen vilket engagerade unga kvinnor runtom i Storbritannien (Hajek 2015). Detta i kombination

med sociala mediers framväxt har enligt många forskare varit startskottet för en ny våg av feminism, den så kallade fjärde vågens feminism. De sociala medierna har bidragit till en global feminism där de används för att både diskutera feministiska frågor men även för feministisk aktivism, med ett återkommande inslag av intersektionalitet i diskussionerna. Centralt för fjärde vågens feminism är just förståelsen för att kvinnor förtrycks på olika nivåer i förhållande till exempelvis socioekonomisk bakgrund, etnicitet eller funktion, vilket skiljer dem från den äldre generationens feminister (Munro 2013).

De sociala medierna har alltså möjliggjort synliggörandet av olika nyanser av förtryck vilket i sin tur har skapat mindre grenar av feministisk aktivism, där kroppsaktivismen i Sverige är en av dem. Kroppsaktivisterna synliggör det förtryck som de utsätts för varje dag genom att använda Instagram som sin främsta kanal där de delar med sig av sina berättelser och erfarenheter och på så sätt utmanar de smalhetsnormer som upprätthålls av de patriarkala strukturerna.

4. Forskningsöversikt

Då kroppsaktivismen på Instagram är ett relativt nytt fenomen och därmed tämligen outforskat presenteras därför tidigare forskning kring effektiviteten av feministisk aktivism på digitala plattformar, feministiska studier av politiken kring kroppen samt sociala mediers funktioner och förutsättningar i förhållande till feministisk aktivism. Forskningen presenteras utifrån tre teman; Feministisk online-aktivism, Nakna kroppar och feminism samt Sociala medier och exkludering.

4.1. Feministisk online-aktivism

I artikeln *From #aufschrei to hatr.org: digital-material entanglements in the context of German digital feminist activism*, undersöks samspelet mellan de sociala plattformarnas funktioner och feministiska aktivistiska handlingar. Syftet med undersökningen var att utmana den digitala dualismen, uppfattningen att verkligheten på internet är åtskild från den fysiska verkligheten (Sadowski 2016:56). Sadowski undersöker både en hashtag och en websida som har genererat feministisk aktivism på olika sätt och menar att dikotomin mellan offline- och online aktivism har blivit svår att skilja på (a.a.:56). Studien består av en innehållsanalys av den tyska hashtaggen #aufschrei, en feministisk hashtag som användes i en Twitter- kampanj mot den sexism kvinnor möter i vardagen. Utifrån specifika tweets återfanns ett återkommande tema; kvinnans kropp och hur denna är socialt konstruerad. Med Judith Butler och Katherine Hayles arbete som underlag analyserades tweetsen och Sadowski menar att kommentarerna är en spegelbild av de strukturer som finns kring kvinnans kropp i samhället. På så sätt motbevisas den digitala dualismen där de digitala plattformarna sägs vara åtskilda från både politik och samhälleliga strukturer (a.a.:56, 61). Sadowski studerade även websidan hatr.org, en plattform som skapades för att ta kontroll över de hatiska kommentarer och trakasserier som kvinnor, i synnerhet uttalade feminister utsätts för online. Syftet med denna aktivistiska handling var att ”övervaka hatet” genom att radera kommentarerna från den ursprungliga plattformen och publicera dem på hatr.org för att på så sätt förflytta kommentaren ur sin kontext men samtidigt uppmärksamma det hat som kvinnor utsätts för på internet (a.a.:62).

I sin slutsats konstaterar Sadowski att man måste ta hänsyn mellan den komplexa relationen mellan digitalt och materiellt och att digital feminism till stor del präglas av detta. Hon menar att de olika sociala plattformarnas funktioner bidrar till ett synliggörande av sociala strukturer och att man därför inte kan skilja på, eller för den delen underskatta, den digitala aktivismen.

Även Julianne Guillard är kritisk till att digital aktivism skulle vara mindre effektiv än den som sker offline. Hon relaterar dock detta synsättet till begreppet slackivism vilken påminner i stora drag om den digitala dualismen. I artikeln *Is feminism trending? Pedagogical approaches to countering (S)activism* diskuteras hur sociala medier kan användas för att uppmärksamma och skapa medvetenhet kring olika aktivistiska frågor i samhället i relation till begreppet slackivism som beskriver digital aktivism som ineffektivt (Guillard 2016:609,610). För att undersöka detta använde hon sig av tidigare genusvetenskapsstudenters upplevelser kring en blogg som studenterna skapade som en skoluppgift. (a.a.:610). Guillard kunde konstatera att plattformen sågs som en trygg plats att

diskutera olika feministiska frågor och bidrog till ett engagemang man inte hade sett bland studenterna offline. Däremot delar hon med sig av sin besvikelse över att så få av studenterna förflyttade sitt engagemang offline både under kursens gång men även efter kursens slut då många av studenterna beslutade att inte fortsätta med sin blogg (a.a.).

I sin slutsats menar Guillard, liksom Sadowski, att man inte bör underskatta den digitala aktivismen och det engagemang som digitala mediers funktioner kan bidra till. Sociala medier måste ses som ett fruktsamt verktyg för social förändring i det avseendet att det skapar medvetenhet kring sociala problem, dock måste det även finnas engagemang i den fysiska verkligheten för att uppnå strukturella förändringar (Guillard 2016:623).

4.2. Nakna kroppar och feminism

I artikeln *Redoing feminism: digital activism, body politics and neoliberalism* undersöker Hester Baer de nya formerna av feminism som har uppkommit ur de digitala mediernas egenskaper relation till Angela McRobbies term *undoing of feminism* i det nyliberala västerländska samhället. Hon tittar på politiken kring kvinnors kroppar i denna kontext och applicerar det på feministisk aktivism (Baer 2016:17). Baer undersökte detta genom tre fallstudier av olika feministiska protester, denna diskussion kommer dock att fokusera på protesterna Free Pussy riot, Femen och Slutwalk, då dessa protester har haft den kvinnliga kroppen i centrum under deras aktioner (a.a.:23). Slutwalk organiserades efter att en kanadensisk polisman hade uttalat sig att kvinnor borde ”avoid dressing like sluts” för att undvika sexuellt våld. Som en reaktion mot denna kommentar samlades kvinnor och protesterade genom att marschera mer eller mindre avklädda på gatorna. Den ukrainska feministiska gruppen FEMEN grundades i protest mot trafficking samt statens och kyrkans syn på könsroller i landet. För att uppmärksamma dessa problem demonstrerar gruppen ofta topless, vilket de kallar ”sextremism” (a.a.:24-25). Den digitala musikvideon ”Free pussy riot!” av *Peaches* filmades i Berlin år 2012. Genom digitala medier samlades hundratals personer för att stötta Pussy riot som fängslades för sin aktion i en kyrka i Moskva, där deltagarna uppmanades att göra sig oigenkännliga genom masker över huvudet liksom Pussy riot. Baer liknar dessa aktioner vid pop-feminism vars koppling mellan lekfull kvinnlighet och digitala medier ser kroppen som ett verktyg för performativt motstånd (a.a.:27).

Enligt många feministiska kritiker ses denna strategi snarare som ett upprätthållande av de patriarkala strukturerna, snarare än motverkar dem, samt att de bidrar till sexualiseringen av kvinnokroppen. Baer menar dock att genom det nyliberala samhället blir det personliga, i detta fall kroppen, det politiska. Den nyliberala kontexten som präglas av individualism och privatiserad politik har gjort att mer traditionella och kollektiva former av motstånd ersatts med individuella och mindre former av motstånd. Baer menar att de protester hon studerat är ett exempel på hur feministiska rörelser söker nya sätt att göra motstånd, det hon kallar *the redoing of feminism* (Baer 2016:30).

Aristea Fotopoulou undersöker feministiska porrfilm-bolag i sin artikel *Remediating politics: Brand(ed) new sexualities and real bodies online*, där hon undersöker två porrfilm-bolag, *Nofauxxx* och *Furry Girl*, vilka erbjuder alternativ pornografi i form av representationer av HBTQ-personer och dessutom representationer av kroppar oavsett storlek, ålder eller etnicitet som främst rikta sig till HBTQ-personer. Filmbolagen blandar feministisk politik med pronografisk produktion (Fotopoulou 2013:25, 259). Fotopoulou har tittat på hur

queer- och feministisk politik blir varumärkta objekt i den digitala porrkulturen genom att fokusera på diskurser kring autencitet, specifikt kring ”verkliga” kroppar och synlighet på websidorna utifrån mediering och medialisering (a.a.:254, 255).

Fotopoulou konstaterar dock att uppkomsten av denna typ av pornografi till viss del har omdefinierat det pornografiska objektet och dessutom förändrat politiken kring HBTQ-rörelsen samt hur deras kroppar representeras. Med detta menar hon att politiskt aktiva konsumenter nu kan ta del av HBTQ-frågor både genom att vara porrkonsumenter såväl som politiskt aktiva konsumenter vilket inte på något sätt liknar hur politisk aktivitet tidigare har praktiserats (Fotopoulou 2013:263)

4.3. Sociala medier och exkludering

Aristea Fotopoulou har studerat feministiska organisationer i London och deras relation till digitala plattformar i sin artikel *Digital and networked by default? Women's organisations and the social imaginary of networked feminism*. Fotopoulou vill i sin studie undersöka det faktum att många feministiska organisationer har flyttat sin aktivism till digitala plattformar i tron på att det är mer inkluderande och öppet men att det i stället skapar nya barriärer där den äldre generationens feminister blir exkluderade på grund av bristande kunskap kring de digitala plattformarna (Fotopoulou 2016:989).

Fotopoulou har undersökt fyra feministiska organisationer baserade i London genom observationer och intervjuer, där majoriteten av respondenterna menade att digitala medier var absolut nödvändiga för deras deltagande i den feministiska rörelsen och såg dess egenskaper som sätt att knyta kontakter med andra feminister (a.a.: 993,994). Trots detta fanns det även bekymrade intervjupersoner som utvärderade sina kunskaper kring digitala medier, i synnerhet den äldre generationen uttryckte oro för att bli bortglömda i den feministiska debatten online (a.a.2016:996).

I sin slutsats menar Fotopoulou att det finns en övergripande positiv syn på digitala medier som ett verktyg för feministisk aktivism, men att dess baksidor ofta blir bortglömda. Fotopoulou menar att digitala mediers egenskaper som *connectivity* också kan betyda nya former av exkludering kopplat till kunskap kring digitala medier, vilka måste problematiseras och uppmärksammas för att förstå feministiska organisationers sätt att kommunicera (Fotopoulou 2016:1002).

I artikeln *Invisible feminists? Social media and young women's political participation* av Julia Schuster undersöks unga kvinnors digitala aktivism och hur detta påverkar synligheten av feministiskt engagemang i relationen mellan äldre och yngre feminister i Nya Zeeland. Studien grundar sig i påståendet att yngre feminister tycks ha försvunnit från den feministiska kontexten enligt den äldre generationens feminister (Schuster 2013:9). Schuster genomförde 40 intervjuer med kvinnor i olika åldrar där de yngre respondenterna såg digitala medier som ett sätt att sprida medvetenhet samt som en plattform för gemenskap (a.a.:17). Många av de äldre respondenterna var dock inte medvetna om den feministiska aktiviteten på digitala plattformar. En av dem bekymrade sig över framtiden och hur den feministiska kampen skulle föras vidare efter de äldre feministerna inte längre kunde engagera sig (a.a.:20).

Schuster argumenterar därför att den yngre generationens feminister och deras bedrifter är osynliga för de individer som inte har tillgång till digitala medier av olika skäl. I

---

sin slutsats menar Schuster att den påstådda frånvaron av yngre feminister kan förklaras genom att de använder sig av praktiker och plattformar som skiljer sig från de mer traditionella feministiska praktikerna, bland annat digitala medier. Då många äldre feminister inte använder sig av digitala medier skapas således en digital klyfta vilket också gör att de yngre feministerna tycks vara osynliga (Schuster 2013:22,23). Det skapas således inte bara en digital klyfta utan också en delning mellan olika generationer inom den feministiska aktivismen. Schuster menar att denna princip kan appliceras på vidare forskning genom att exempelvis studera digitala klyftor kring etnicitet och klass samt näthat i relation till feministisk aktivism på digitala plattformar (a.a.:24).

Ovan redogjord forskning visar att tidigare forskning kring feministiska aktivismen har fokuserat på digitala medier som ett sätt att mobilisera en feministisk rörelse för att sedan protestera på gator och torg. Därför finner jag det intressant att studera kroppsaktivismen då det organiserade motståndet faktiskt utspelar sig på digitala plattformar. Då kroppen är ett centralt verktyg för kroppsaktivismen är det således relevant att studera hur de ser på denna praktik utifrån ett feministiskt perspektiv då feministisk kritik har riktats mot att den nakna synliga kroppen upprätthåller de patriarkala strukturerna snarare än gör motstånd mot dem. Feministisk aktivism på digitala plattformar har även visat sig bilda klyftor mellan äldre och yngre generationer. Kroppsaktivismen på Instagram består till synes av den yngre generationen men det faktum att den existerar på en digital plattform kan orsaka andra former av motsättningar.

5. Teoretiskt ramverk

I detta avsnitt presenteras mitt teoretiska ramverk ur vilken min senare analys kommer att utgå från. Då kroppsaktivismen är en del av den feministiska rörelsen kommer således teorier kring sociala rörelser och kollektiva identiteter att avhandlas. Begreppet kropps politik kommer att diskuteras utifrån feministiska teorier kring den kvinnliga kroppen ur maktbegreppet hegemoni samt post-feminism som epistemologiskt skifte.

5.1. Sociala rörelser och digital aktivism

A social movement may be understood as a network of informal interactions between a plurality of individuals, groups and/or organizations, engaged in a political or cultural conflict on the basis of a shared collective identity (Diani i Marmura 2008:249).

Enligt citatet ovan baseras sociala rörelser och dess konstruktion på en gemensam kollektiv identitet. Kollektiva identiteter är ett fördelaktigt verktyg för att studera hur sociala rörelser stärks och utvecklas över tid och har använts frekvent av forskare inom området (Ayers 2003:145). Kroppsaktivismen kan betraktas som en mindre del i den feministiska rörelsen och därför kommer även jag att använda mig av teorier kring kollektiva identiteter eftersom att jag dels är intresserad av att undersöka om det finns en kollektiv gemenskap inom kroppsaktivismen men också för att förstå hur kroppsaktivismen på Instagram utvecklas och omförhandlas av individerna som definierar sig som kroppsaktivister.

Enligt Manuel Castells (2000:22,23) skapas kollektiva identiteter bland annat av vad han kallar för motståndsidentiteter. Denna skapas utifrån individer som befinner sig i positioner eller tillstånd som på olika sätt utsätts för förtryck av maktens logik. Utifrån detta skapas en strävan att göra motstånd genom att särskilja eller motsätta sig de principer och förtryck som produceras av dem med institutionell makt. Alberto Melucci (1996:97) beskriver uppkomsten av sociala rörelser ur ett liknande perspektiv och menar att motstånd alstras genom grupper som på olika sätt känner sig exkluderade från institutioner och organiserar sig för att bli accepterade. Melucci (1996:20) ser kollektiva identiteter som en process som omförhandlas och upprätthålls utifrån kollektiva handlingar vilka han definierar som ett resultat av gemensamma övertygelser som definieras utifrån dess mönster och kontinuitet samt de relationer som finns mellan individerna. Den kollektiva identiteten kräver också gemensamma definitioner och interaktivitet bland individerna i gruppen samt någon form av känslomässig investering till förmån för sammanhållningen i kollektivet. Melucci menar även att sammanhållningen är ett motstånd i sig då den stärker rörelsen och skapar ömsesidig tillit bland individerna i rörelsen (a.a.:70,71, 103). Känslan av tillhörighet och sammanhållning i en kollektiv identitet är även ett uttryck för exkludering och gränssättande då den även definierar vilka som inte inkluderas i kollektivet. Enligt Richard Jenkins (2008:102,104) kan dock en kollektiv identitet även existera utan att individerna är medvetna om den, dess existens bestäms då av utomstående aktörer. Men i enlighet med Melucci menar han att kollektiva identiteter är erkända av individerna inom dem och en medvetenhet kring dess existens finns bland dess medlemmar. Här skiljer man

på grupper och kategorier, där det senare bestäms utifrån godtyckliga kriterier av utomstående aktörer och det förra av bekräftandet från dess medlemmar.

Då mycket av den politiska aktivismen har förflyttats till digitala plattformar har också förutsättningarna för kollektiva identiteter förändrats. Detta har gjort att sociala rörelser på digitala plattformar ibland kanske bara grundas i en enda gemensam aspekt, exempelvis en motståndsidentitet, för att sedan skilja sig genom både värderingar och definitioner (van Dijk 1999:160). Då kroppsaktivismen huvudsakligen existerar på Instagram är det därför relevant att diskutera hur kollektiva identiteter skapas på digitala plattformar. Även Kaitlynn Mendes beskriver de förändrade premisserna för sociala rörelser på digitala plattformar och menar att de har blivit en stor del i hur de organiseras och hur de kollektiva identiteterna inom dem omförhandlas och skapas. Användandet av digitala plattformar i sociala rörelser har gjort att spridningen av budskap, värvning och kontaktskapande utanför geografiska gränser effektiviserats vilket kan resultera i att rörelserna hastigt expanderar (Mendes 2015:39,40). I ett samhälle som präglas av individualisering leder expanderandet också till att en mångfald av individuella behov och upplevelser sammankopplas i sociala rörelser. Enligt Melucci (1996:105) präglas numera kollektiva identiteter mer och mer av individen och dess behov där där kollektiva problem upplevs som individuella problem vilket förändrar premisserna för samhörigheten i ett kollektiv.

James M. Jasper och Aidan McGarry diskuterar fördelar och nackdelar med kollektiva identiteter utifrån begreppet identitetsdilemman. Då rörelser på digitala plattformar ofta består av många viljor och behov finns det risk för konflikter inom kollektivet. Jasper och McGarry (2015:6) kallar dessa för identitetsdilemman som bland annat kan uppstå när rörelsen har definierats utifrån sitt mål. Etiketteringen av rörelsen kan ha olika betydelser, både för olika individer men också för mindre grupper inom kollektiven vilket kan leda till att det uppstår oenigheter i hur rörelsen ska drivas. I interna konflikter omförhandlas syftet, praktikerna och rörelsens innebörd av individerna inom den vilket skapar olika dilemman och konflikter som tar sig i uttryck genom oenigheter i mål och taktiker, dock betraktas inte detta som negativt då det det kanske är nödvändigt att omdefiniera rörelsen utifrån förändrade (a.a:10).

5.2. Kroppspolitik

Begreppet kroppspolitik kommer, med inspiration av Maud Eduards, att utgöra en del av det teoretiska ramverket i denna uppsats med innebörden att kvinnor särskiljs från kvinnor utifrån sina kroppar. Då många kroppsaktivister använder kroppen som ett verktyg för motstånd måste därför sociala normer och värderingar kring kvinnors kroppar diskuteras för att förstå det förtryck som finns kring kvinnors kroppar. I sin studie om kvinnliga träningsbloggare tar Yvonne Andersson upp den hegemoniska femininiteten, vilken förkroppsligad beskrivs som smal, graciös och tonad (Andersson 2015:80). Då jag utgår från att kvinnor särskiljs utifrån sina kroppar menar jag att det skapas en kroppslig hegemoni genom denna särskiljning. Genom medierepresentationer av den kvinnliga kroppen i kombination med den självkontroll kvinnor förväntas ha, upprätthålls denna kroppsliga hegemonin.

5.2.1. Hegemoni och marxistisk maktstruktur

Begreppet hegemoni myntades av den marxistiske teoretikern Antonio Gramsci. John Storey diskuterar begreppet utifrån Gramsci och menar att hegemonin är ett tillstånd där dominerande grupper i samhället söker framställa sina intressen och åsikter som allmänna och generella ståndpunkter för samhället i stort. Inom hegemonin som koncept finns en viss grad av samstämmighet även från underordnade grupper där detta tillstånd verkar naturligt och de underordnade införlivas i dessa maktstrukturer (Storey 2009:80). Hegemonin är dock inte ett statiskt tillstånd utan omförhandlas hela tiden mellan dominerande och underordnade grupper genom både motstånd och införlivning. Stuart Hall diskuterar medierepresentationer utifrån en marxistisk utgångspunkt som säger att de institutioner som producerar innehållet i medier också kontrollerar och producerar hur samhälleliga normer och idéer konstrueras vilket i sin tur skapar en naturlig hierarki av sociala relationer genom förtryck och dominans (Hall 2013:344). Det hegemoniska tillståndet kommer delvis att användas i relation till den marxistiska maktstrukturen då jag menar att denna maktstruktur producerar ett hegemoniskt tillstånd gällande kvinnokroppen genom medierepresentationer.

5.2.2. Kroppslig hegemoni

Enligt Eduards (2007:13) har kvinnors kroppar varit objekt under ständig förhandling, denna förhandling syns inte minst i de värderingar och normer som tillskrivs den kvinnliga kroppen som Susan Bordo beskriver som slank, vältränad och tonad (Bordo 2004:170). Den smala kroppen har blivit en symbol för kontroll i ett samhälle där konsumtion är oundvikligt och genom den slanka kroppen uppvisar individen även ett välskött och kontrollerat inre. Formen och storleken på den kvinnliga kroppen har således blivit en arena som speglar en individs personlighet, både emotionellt och själsligt, och dess värde bedöms också därefter (a.a.:193,201). Den stora kroppen associeras med lathet och personlig otillräcklighet och framställs ofta genom sämre moraliska kvaliteter såsom brist på disciplin. Dessa normer har lett till att den kvinnliga kroppen är under ständig bevakning och kontrolleras genom träning och dieter. Kvinnor förväntas att hela tiden kontrollera sin vikt och sin hunger, praktiker som Bordo beskriver som en av de mäktigaste och normaliserade funktionerna i vår tid som genererar kontrollerade kroppar som till varje pris måste överensstämma med normen som den slanka och tonade kvinnokroppen (a.a.: 186, 195).

Dessa normaliserade praktiker upprätthålls genom medierepresentationer genom både bantningsreklamer och den slanka kvinnokroppen. Enligt Fagerström och Nilson fungerar dessutom dessa representationer som referensramar för många individer samtidigt som de speglar de värderingar som finns i samhället (Fagerström & Nilson 2008:45). Rosalind Gill menar att Bordos tankar kring övervakningen av kroppen även speglas i medier genom både tidskrifter och tv-program. Genom skönhets tips och bantningskurer förmedlar medierna att den kvinnliga kroppen alltid går att förbättra och förändra vilket också framställs som roande och självförverkligande sysslor (Gill 2007:261). Normerna kring den kvinnliga kroppen syns dessutom genom representationer kring hur den inte bör se ut. I veckopressens så kallade chock-bilder, syns närgångna och uppförstorande bilder på kroppsliga attribut såsom celluliter och fettvalkar. Ord som kaos och katastrof kopplas till

bilderna i den närliggande texten, och förmedlar på så sätt dessa attribut som negativa och skamliga (Hirdman 2015:58,64).

Genom medierepresentationer av den kvinnliga kroppen, hur den bör se ut och hur den inte bör se ut i kombination med samhälleliga normer och förväntningar skapas således ett tillstånd av kroppslig hegemoni utifrån en marxistisk utgångspunkt.

Medieinstitutionerna som en dominerande kraft i samhället, producerar texter och bilder kring kvinnokroppen som införlivas bland konsumenterna och ses som naturlig och rådande. I och med detta upprätthålls detta tillstånd även genom individerna i samhället via de värderingar och normer som råder kring kvinnors kroppar.

5.3. Post-feminism

Det finns delade meningar kring post-feminismen och vad det är ett uttryck för, både teoretiskt och praktiskt. Rosalind Gill menar att post-feminismen i relation till andra vågens feminism, dels kan ses som en epistemologisk skiftning, historisk förändring eller ett bakslag. Gill har dock utvecklat en egen syn på post-feminismen som fenomen som främst används i relation till medierepresentationer av kvinnor (Gill 2007:250-254). Jag kommer dock att utgå från post-feminismen som en epistemologisk skiftning, där postmodernism, poststrukturalism och postkolonialism har vävts in i de feministiska teorierna (Brooks 1997:4). Post-feminismen ses här som ett utmanande av den hegemoniska feminismen, även kallad andra vågens feminism som kritiserades för sitt homogena förhållningssätt gentemot de förtryck som drabbar kvinnor. Kritiken riktades mot att feminismen fördes ur ett vitt och västerländskt perspektiv och att de feministiska frågorna endast präglades av detta. Post-feminismen kännetecknas således av sin inersektionella analys där man tar hänsyn till korsningen mellan olika förtryck som drabbar kvinnor utifrån etnicitet, funktion och sexuell läggning och tar således hänsyn till flertal förtryck och upplevelser genom flertal skikt (a.a.:4, 34,40). Anledningen till att jag utgår från dessa tankar kring post-feminismen är på grund av att den feministiska aktivismen på digitala plattformar kännetecknas av användandet av intersektionella analyser. Post-feminismen som epistemologisk skifte liknar på många sätt Kaitlynn Mendes redogörelse för den tredje vågens feminism som utmärker sig genom sina invärtes olikheter och mindre rörelser inom den och blir därför även relevant att använda i relation till kroppsaktivismen på Instagram (Mendes 2015:24).

Som tidigare nämnt i avsnittet om tidigare forskning, skiljer sig kroppsaktivismen från de traditionella formerna av sociala rörelser i det avseendet att de aktivistiska handlingarna främst sker på Instagram och sällan ute på gator och torg. Men trots detta anser jag att begreppet kollektiva identiteter är applicerbart även på kroppsaktivismen eftersom att interaktionen mellan dess utövare istället sker via Instagrams olika funktioner såsom chattar och kommentarsfält. Den kroppsliga hegemonin är relevant för att belysa de strukturer som existerar kring kvinnors kroppar och kommer att diskuteras i förhållande till det förtryck som kvinnor utsätts för på grund av sina kroppar. Begreppet hegemoni kommer dessutom att appliceras på de maktstrukturer som finns inom kroppsaktivismen på Instagram vilka visade sig genom mina intervjuer. Utifrån mitt syfte och frågeställningar har jag även valt att redogöra för post-feminismen som epistemologiskt skifte då jag anser att kroppsaktivismen är en del av detta skifte genom synliggörandet av de förtryck som

drabbar kvinnor som inte räknas som den hegemoniska kroppen. Därför anser jag att kroppsaktivismen präglas av en intersektionell analys då man inte bara tar hänsyn till de förtryck som drabbar kvinnor utan även den diskriminering som sker på grund av storleken på kroppen.

6. Metod och material

Nedan följer en metoddiskussion där mitt val av metod, urval, validitet och etiska överväganden diskuteras och problematiseras samt en presentation av deltagarna i studien. Dessutom beskriv utformandet av en intervjuguide som användes i samtliga intervjuer i studien samt hur dessa genomfördes.

6.1. Val av metod

Eftersom att denna studie syftar att undersöka hur kroppsaktivismen på Instagram upplevs på olika sätt utifrån fyra kroppsaktivister har jag därför valt att använda mig av kvalitativa forskningsintervjuer. Valet av metod har inspirerats av Steinar Kvale och Svend Brinkmanns (2014) diskussioner kring den fenomenologiska forskningsintervjun vilken söker förstå sociala fenomen utifrån respondenternas livsvärld där de egna upplevelserna och beskrivningarna av dessa ligger i fokus (Kvale & Brinkmann 2014: 44). Frågeställningarna för studien undersöktes således genom respondenternas upplevelser och erfarenheter kring kroppsaktivismen med ett intresse i hur de skapar mening kring fenomenet. Trots att respondenterna är engagerade i en och samma rörelse kan man genom empirin se att varje enskild kroppsaktivist upplever rörelsen på olika sätt, utifrån deras egna livsvärldar. Genom användandet av det fenomenologiska tillvägagångssättet har jag fått inblick i flera kroppsaktivisters livsvärldar och likt Kvale & Brinkmanns definition av det fenomenologiska förhållningssättet har jag utgått från att den relevanta verkligheten är vad människor uppfattar att den är (Kvale & Brinkmann 2014:44). På så sätt gör jag inte anspråk på att det finns en enhetlig upplevelse av kroppsaktivismen utan ser till de enskilda upplevelserna för att försöka skapa en helhet och genom dessa besvara mitt syfte och frågeställningar.

6.2. Intervju

En halvstrukturerad livsvärldsintervju söker förstå teman i den levda vardagsvärlden ur undersökningens eget perspektiv. (Kvale & Brinkmann 2014:45)

Jag valde att använda mig av en halvstrukturerad livsvärldsintervju i enlighet med det fenomenologiska tillvägagångssättet. Intervjuformen som metod används för att förstå olika fenomen och dess variationer och avvikelser och är enligt Larsson (2010) vanligtvis den metod som används inom forskning kring medie- och kommunikationsvetenskap (Larsson 2010:53,54). Enligt Kvale och Brinkmann (2014:142) är den kvalitativa intervjun lämplig när man söker förståelse för människors erfarenheter och upplevelser kring ett fenomen, vilket gjorde valet av metod ganska självklart då jag vill undersöka kroppsaktivismen genom samtal med människor som är engagerade inom den utifrån deras erfarenheter och upplevelser kring fenomenet.

Den halvstrukturerade livsvärldsintervjun liknar på många sätt ett vardagssamtal och är halvstrukturerad i det avseendet att en intervjuguide utformas enligt en specifik teknik

där frågorna är öppna och möjliggör ett levande samtal och utgår från olika teman som innehåller förslag på frågor (Kvale & Brinkmann 2014:45).

6.2.1. Intervjuguide

Den halvstrukturerade livsvärldsintervjun och dess öppna förhållningssätt ställer höga krav på forskarens förberedelser då den ofta kräver att man kan ta snabba beslut och en förmåga att följa upp oväntade trådar som kan vara relevant för studien (Kvale & Brinkmann 2014:142). För att vara väl förberedd inför intervjuerna och för att vara säker på att mina frågor besvarades, utformades således en intervjuguide efter tre huvudteman kopplade till mina forskningsfrågor. Intervjuguiden tematiserades genom rubrikerna: Instagram som plattform, kroppsaktivismen som nätverk och kroppen och feminismen samt ett inledande tema med övergripande frågor kring respondenternas upplevelser kring kroppsaktivismen.

Då mina forskningsfrågor härleds till olika aspekter av mänsklig erfarenhet, utformades frågorna i min intervjuguide enligt detta. Frågorna var också korta och koncisa och öppnade upp för beskrivningar och utläggningar kring fenomenet jag har undersökt, där de inledande frågorna var allmänna frågor kring mina respondenters upplevelser kring fenomenet och de känsligare frågor kring kroppen och feminismen i slutet för att bygga ett ömsesidigt förtroende oss emellan. Vissa frågor hade även förberedda följdfrågor lämpliga i olika scenarion beroende på vilket svar jag fick av respondenterna. Till sist ställdes frågan om mina respondenter ville tillägga något utanför inspelningen samt om de hade fler frågor innan intervjun avslutades.

6.2.2. Genomförande av intervjuerna

Tre av mina intervjuer hölls i ett grupprum på Orkanen och den fjärde intervjun hölls hemma hos en av mina respondenter, av den anledningen att denna respondent inte hade möjlighet att ta sig till Orkanen. Orsaken till att intervjuerna genomfördes i skolans lokaler var på grund av att jag ville träffas i en så neutral miljö som möjligt för att båda parterna skulle känna sig bekväma. Intervjuernas längd varierade mellan 50 minuter till 2 timmar och 15 minuter. Under den intervjun som tog längst tid blev vi tvungna att ta en paus efter 45 minuter på cirka 15 minuter då respondentens familj kom hem. Pausen är dock inte inräknad i den totala tiden.

Intervjuguiden användes som en riktlinje under samtliga av intervjuerna, och behövde användas olika mycket beroende på respondent. Vissa av dem berörde vissa områden utan att bli tillfrågade, vilket gjorde att jag kunde hoppa över vissa delar i intervjuguiden. Dock visade sig detta också bli ett problem då jag ibland hade svårt att hålla koll på vad som hade sagts och inte. Detta resulterade i att jag ställde ställde vissa frågor som redan hade berörts vilket kan upplevas som irriterande för respondenterna. Detta var dock inget problem för mina respondenter och i vissa fall ledde detta upprepane av frågor till fler utvecklande resonemang från respondenterna.

Intervjuerna spelades in via både en iPhone och ett inspelningsprogram via datorn då jag vill säkerställa att hela intervjun spelades in om en av dem av någon anledning skulle avbrytas. Detta var även till hjälp då en av mina inspelningar var otydliga, vilket gjorde att jag istället kunde lyssna på den andra under transkriberingen. Samtliga av mina intervjuer

transkriberades kort efter att de genomfördes, dock transkriberades några av dem i delar på grund av deras längd. Intervjuerna genomfördes i mars och april 2017.

6.3. Urval

Under mina reflektioner kring urval beslutade jag mig för att använda mig av kriterier för att avgränsa mitt urval. Det viktigaste kriteriet var att mina respondenter själva definierade sig som kroppsaktivist eller kroppspositiv och att de även var aktiva inom fenomenet via Instagram. Graden av aktivitet spelade mindre roll men en ytterligare viktig aspekt var att respondenterna på något sätt använde sina kroppar som motiv i deras inlägg på Instagram. Då kroppsaktivismen främst utövas av kvinnor eller personer med kvinnligt biologiska kroppar valde jag således att endast kontakta personer som föll inom detta kriterium. Jag är medveten om att det även finns manliga kroppsaktivister men eftersom att min uppsats genomsyras av en feministisk utgångspunkt samt hur den kvinnliga kroppen förtrycks på grund av storleken, var respondenter med biologiskt kvinnliga kroppar en självklarhet i min urvalsprocess.

Enligt Ekström och Larsson tvingas man ofta ta praktiska hänsyn i förhållande till sitt urval på grund av tids- och resursskäl eller på grund av svårigheter att hitta respondenter (Ekström & Larsson 2000:58). Då kroppsaktivismen i Sverige inte är ett vanligt fenomen och heller inte särskilt utbrett, var jag därför medveten om att jag inte kunde avgränsa med alltför många kriterier då det ytterligare hade försvårat mitt sökande efter respondenter. Jag hade dock som avsikt att försöka få ett så brett åldersspann som möjligt bland mina respondenter, ett kriterium jag var beredd att förändra på grund av svårigheterna med att få kontakt med personer som ville ställa upp på en intervju. Dock slutade det med att jag lyckades finna respondenter med en jämn åldersfördelning i åldrarna 23-54 år där det skiljer tio år mellan varje respondent. Detta ser jag som en värdefull aspekt till min studie då jag har haft förmånen att studera kroppsaktivisters upplevelser och erfarenheter ur ett brett åldersspann. Som tidigare nämnt är kroppsaktivismen på Instagram inte särskilt utbredd, därför gjorde jag heller inga geografiska avgränsningar i mitt urvalsprocess. Jag var förberedd på att eventuellt ha skype-intervjuer trots att det inte är att föredra i relation till mitt metodval men lyckligtvis lyckades jag få kontakt med respondenter som bor i Malmö med omnejd.

För att få kontakt med kroppsaktivister på Instagram valde jag initialt att kontakta de kroppsaktivister jag kände till sedan innan genom att kontakta dem genom meddelandefunktionen på Instagram samt söka igenom hashtagarna kroppspositiv, kroppsaktivism samt kroppsacceptans vilket gjorde att jag hittade fler personer att kontakta för en intervju. Men med många meddelanden ivägskickade var det väldigt få som svarade vilket ledde till att jag gjorde en statusuppdatering på Facebook där jag förklarade mitt syfte och att jag sökte personer för en intervju, samt ett inlägg i en feministisk grupp på Facebook. Det senare visade sig bara försvinna i mängden bland alla andra inlägg och gav därför ingen respons men genom statusuppdateringen lyckades jag få några tips på kroppsaktivister, dock var inte dessa heller intresserade. Det slutade med att jag använde mig av ett så kallat snöbollsurval, vilken innebär att man tar hjälp från andra för att finna passande respondenter (Ekström & Larsson 2000:58). Dels fick jag hjälp av en bekant som känner en av mina respondenter som i sin tur tog kontakt med mig genom Facebook. Jag

fick även hjälp från en av mina respondenter som efter vår intervju kontaktade en av sina bekanta på Instagram som i sin tur kontaktade mig via meddelandefunktionen på Instagram. Min studie består således av fyra respondenter som presenteras nedan.

6.3.1. Presentation av respondenter

Med respekt för respondenternas anonymitet har samtliga namn bytts ut mot namn som respondenterna gavs möjlighet att välja.

Linda, 23 år

Linda började lägga ut bilder på sig själv och sin kropp för ungefär två år sedan. Enligt Linda var kroppsaktivismen ett okänt fenomen vid den tidpunkten, och det var hennes följare som definierade henne som kroppsaktivist. Sedan dess har hon definierat sig som kroppsaktivist och publicerar inlägg med kroppsliga attribut cirka två gånger i veckan.

Maria, 54 år

Maria kom i kontakt med kroppsaktivismen via hennes dotter som började följa kroppsaktivister på Instagram. Maria började i sin tur följa kroppsaktivister på Instagram och inspirerades till att själv starta ett kroppspositivt konto på Instagram och är sedan dess en aktiv kroppsaktivist som publicerar inlägg med både texter och bilder på sig själv flera gånger i veckan.

Claudia, 40 år

Claudia kom i kontakt med kroppsaktivismen via bloggar för cirka 10 år sedan, då fenomenet inte gick under epitetet kroppsaktivism. Claudia inspirerades av de personer som drev bloggarna som inte skämdes över sin kropp och anammade den inställningen. Hon har tidigare lagt upp kroppspositiva bilder på Instagram men har idag övergått till att publicera inlägg med politiskt innehåll på Instagram.

Polly, 32 år

Polly har ett förflutet med ätstörningar och överdriven träning och kom i kontakt med kroppsaktivismen genom att inspireras av en av mina andra respondenter. Hon hade ett ganska stor följarskara sedan innan men den ökade markant när hon började publicera bilder på kroppsliga attribut som hon tidigare upplevde som extremt skamliga. Hon har numera dragit ner på att posta denna typ av bilder då hon vill ta bort fokus från den kvinnliga kroppen.

6.4. Etiska överväganden

Då en intervjuundersökning innefattar ett mellanmänskligt samtal med diskussioner kring en individs livsvärld måste man som forskare ta hänsyn till ett antal etiska aspekter då det kan uppfattas som en känslig situation att dela med sig av sitt liv. Enligt Kvale och Brinkmann uppstår det etiska frågor i relationen mellan samhälleliga och mänskliga intressen då en intervjustudie dels genomförs på bekostnad av mänskliga upplevelser (Kvale & Brinkmann 2009:78). Förutom Vetenskapsrådets forskningsetiska principer; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet har en

mängd andra etiska aspekter vägts in i min studie. Kroppsaktivismen, i synnerhet diskussionen kring den egna kroppen kan vara ett känsligt ämne att prata om med en främmande person, därför sörjde jag för att skapa en trygg och bekväm intervjusituation. I uppstarten av intervjun tillfrågades respondenterna först och främst om tillåtelse att spela in intervjun och därefter hölls en kort introduktion av studien, enligt informationskravet, där upplägget av intervjun gick igenom samt en återgivning om syftet med undersökningen. Respondenterna informerades enligt konfidentialitetskravet att är anonyma i studien och att endast jag har tillgång till materialet (Vetenskapsrådet). Respondenterna gavs möjlighet att själva bestämma vilket namn som skulle användas, med kravet att det fortfarande kunde räknas som ett tilltalsnamn.

Respondenterna informerades även om sin rätt att avbryta intervjun närhelst de ville och att de dessutom kunde kontakta mig efteråt om de önskade att materialet inte längre skulle användas i studien samt att materialet endast kommer att användas i studiesyfte. En ytterligare etisk aspekt var respondenternas könstillhörighet, vilket inte togs i beaktning under de två första intervjuerna. Det var av stor vikt att kalla respondenterna vid deras rätta pronomen och därför kontaktades två respondenter i efterhand där de ombads att berätta hur de definierade sig angående könstillhörighet.

6.5. Validitetsdiskussion och kritisk reflektion kring val av metod

Validiteten handlar om en studies tillförlitlighet, alltså att den valda metoden undersöker det den är avsedd att undersöka i förhållande till studien syfte och frågeställningar (Kvale & Brinkmann 2014:296). Validiteten bör genomsyra hela studien genom att forskaren har en kritisk inställning till sina egna bidrag i kunskapsproduktionen samt kvalitetssäkrar sina val och bedömningar under hela studiens gång, från den första tematiseringen till slutresultatet (a.a:291,292). Då jag valde att använda mig av halvstrukturerande livsvärldsintervjuer ställs det krav på mig som forskare utifrån kunskap kring det fenomen som studien syftar att undersöka. Efter att ha läst litteratur och tidigare forskning kring området kände jag att jag hade tillräcklig kunskap för att utforma en intervjuguide. Trots detta upplevde jag ibland en okunskap från min sida under intervjuerna i relation till de respondenter jag intervjuade.

Enligt Kvale & Brinkmann (2014:51,52) finns en så kallad maktasymmetri mellan forskaren och respondenten i en intervjusituation, där forskaren trots den öppna dialogen, fortfarande leder och definierar intervjusituationen. Trots att jag ansåg att jag hade tillräcklig kunskap kring området upplevde jag ibland en omvänd maktasymmetri mellan mig och mina respondenter, där mina respondenter fick upplysa mig om olika fenomen inom kroppsaktivismen. Denna situation liknar en aspekt av elitintervjuer, där så kallade eliter är vana att få frågor kring sina åsikter och där intervjuaren bör ha tillräcklig kunskap i termer och uttryck i ämnet (Kvale & Brinkmann 2014:187). Detta ifrågasätter delvis mitt val av intervjuvariation då en obalans i relationen mellan mig och mina respondenter ibland uppstod vilket i sin tur kan påverka validiteten i min studie.

Validiteten i en intervjustudie grundar sig även i tillräckligt många intervjuer för att få ett så nyanserat material som möjligt samt att intervjuerna är innehålls- och innebördsrika (Ekström & Larsson 2000:73). Då mitt urval är begränsat till ett så pass smalt område som

kroppsaktivism på Instagram var det således svårt att hitta rätt personer att intervjua. Jag är medveten om att fyra intervjuer kan uppfattas som ett begränsat antal i en studie, men däremot var mina intervjuer väldigt långa på grund av den samtalsdynamik som uppstod mellan mig och mina respondenter. Detta har gjort mitt material väldigt omfattande och djupgående kring mina respondenters upplevelser av kroppsaktivismen vilket också stärker validiteten i min studie. Enligt Kvale & Brinkmann (2014:156) beror antalet respondenter på undersökningens syfte. Då jag är intresserad av att studera kroppsaktivisters upplevelser kring fenomenet kroppsaktivismen och inte ämnar att generalisera utifrån detta kan antalet intervjuer därför betraktas som irrelevant. Detta resonemang anser jag därför stärker validiteten i min studie.

Kvale & Brinkman (2014:207) beskriver den idealiska respondenten som värtalig och en som ger långa beskrivningar av sina livsvärld. Mina respondenter stämmer alla in på dessa kriterier och ingen av dem hade svårt för att uttrycka sina åsikter och upplevelser. Detta ledde till som bekant till långa och innehållsrika intervjuer. Den halvstrukturerade livsvärldsintervjun utformas för att respondenten ska kunna tala fritt och fördjupa sig så mycket denne önskar. Dock har intervjuaren ett ansvar vid långa utläggningar som inte håller sig till ämnet, att avbryta på ett snyggt sätt och hjälpa respondenten in på rätt spår igenom med hjälp av intervjuguiden (Ekström & Larsson 2010:67) Då jag är en ganska ovan intervjuare hade jag därför svårt att avgöra när det var relevant att avbryta mina respondenter när jag kände att de svävade iväg i sina resonemang. Avvägningen mellan att vara öppen och lyhörd och samtidigt försöka hålla intervjun inom ämnet upplevde jag som svår vilket ibland resulterade i att diskussionen svävade iväg den bemärkelsen att det inte var relevant för min studie.

Med hjälp av intervjuer som metod har jag kunnat ta del av mina respondenters upplevelser kring kroppsaktivismen på Instagram vilka nu kommer att analyseras utifrån mitt valda teoretiska ramverk.

7. Analys och resultatredovisning

I följande avsnitt presenteras min empiri med en invävd analys utifrån mitt teoretiska ramverk. Analysen är uppdelad följande avsnitt. ”Kroppsaktivismen som kollektiv identitet” undersöker den kollektiva gemenskapen inom kroppsaktivismen bland annat utifrån Meluccis teorier kring kollektiva identiteter i sociala rörelser. Nästa avsnitt är ”Den hegemoniska feminismen” som diskuterar maktstrukturer och praktiker inom kroppsaktivismen. Avslutningsvis följer avsnittet ”Instagrams baksidor” där Instagrams funktioner diskuteras i relation till exkludering och inkludering inom kroppsaktivismen.

7.1. Kroppsaktivismen som kollektiv identitet?

Enligt Melucci (1996:20) skapas den kollektiva identiteten utifrån kollektiva handlingar. De kollektiva handlingarna är ett resultat av gemensamma övertygelser som skapas utifrån praktiker som uppvisar liknande mönster. Den kollektiva identiteten kräver även att individerna inom den interagerar med varandra och besitter gemensamma definitioner av dess innehåll (a.a.:44). Därför kommer jag i detta avsnitt i att diskutera och analysera mina respondenters motivationer, praktiker och upplevelser kring kroppsaktivismen som social rörelse på Instagram för att undersöka den kollektiva identiteten.

Tre av mina respondenter kom i kontakt med kroppsaktivismen genom att inspireras av andra kroppaktivister och deras praktiker på digitala plattformar. Samtliga hade ett förflutet med att på olika sätt kontrollera sina kroppar genom bland annat dieter och träning samt att nedvärdera sin kropp. Linda däremot stod ut i sina upplevelser kring kroppsaktivismen då hon började med att lägga ut bilder på sin kropp på Instagram för att sedan definieras som kroppsaktivist av hennes följare. Polly har ett förflutet med ätstörningar och har bantat eller tränat mycket under hela hennes vuxna liv tills hon kom i kontakt med kroppsaktivismen. Nedan följer ett citat där Polly beskriver sina upplevelser när hon postade en kroppspositiv bild för första gången.

Jag typ grät när jag postade den för jag skämdes så mycket över dom. Men jag ville sluta skämmas över dom och jag ville ”reclama” min kropp för alla. Jag var så jävla ointresserad av att banta ner mig. (Polly)

En av Pollys motivationer var att ”reclama” sin kropp och acceptera den och genom att posta en bild där hon visade sina bristningar på magen, ett komplex som hade präglat henne länge. Även Maria uttrycker att engagemanget i kroppsaktivismen har ett syfte att få henne att acceptera och trivas i sin kropp.

För jag gör det här för att jag ska kunna se på mig själv, och kanske inte alltid tycka om det, det är inte det viktiga på nåt sätt utan att acceptera att jag ser ut så här och det får jag lov att göra. (Maria)

Utifrån Pollys och Marias citat är motivationerna kring engagemanget i kroppsaktivismen snarlika. För båda handlar det om att acceptera att de inte har den hegemoniska kroppen och dessutom synliggöra den genom sina praktiker på Instagram. Båda citaten antyder att

det tidigare har funnits en skam kring utseendet och även en vilja att kontrollera kroppen genom att banta. Bordo (2004) menar att den smala kroppen har blivit en symbol för social kontroll och självdisciplin i ett samhälle som präglas av konsumtion. Den tjocka kroppen associeras å andra sidan till lathet och dålig självdisciplin och framställs ofta genom medier på ett sätt som förknippas med detta (Bordo 2004: 195, 201). Mina respondenters upplevelser av skam och en vilja att kontrollera sina kroppar upprätthålls av just dessa associationer som dessutom reproduceras via medierepresentationer. Den tjocka kroppen tillskrivs olika attribut som symboliserar negativa egenskaper medan den smala kroppen associeras med attribut som anses vackra. Genom att förknippas med dessa negativa kroppsliga attribut har för mina respondenter resulterat i att de skäms över sin kroppsform. Men genom att inspireras av andra kroppsaktivister, som inte skäms över sina kroppar trots att de tillskrivs dessa, har mina respondenter valt att bryta dessa sociala normer.

Med andra ord kan man här se en form av motstånd mot de sociala normer som finns i samhället gällande kroppar. Enligt Castells (2000) är den så kallade motståndsidentiteten den viktigaste identitetskonstruktionen i ett nätverkssamhälle. Kroppsaktivismen kan utifrån Castells motståndsidentitet, betraktas som en kollektiv identitet med hänsyn till det förtryck de utsätts för i förhållande till deras kroppar samt genom att de postar bilder som på olika sätt utmanar den hegemoniska kroppen som den enda rätta. När de började engagera sig inom kroppsaktivismen drevs de av målet att acceptera sina kroppar oavsett hur de ser ut och de har på liknande sätt utsatts för förtryck på grund av storleken på deras kroppar. Den kollektiva identiteten bestäms således utifrån deras vilja att acceptera sina kroppar och det förtryck de utsätts för på grund av sina kroppar.

Samtliga av mina respondenter är väldigt aktiva på Instagram och postar flera bilder i veckan. De är även väldigt omsorgsfulla i det de postar och mycket planering och iscensättning ligger bakom deras bilder. I citatet nedan beskriver Linda hur hennes inlägg på Instagram brukar se ut.

Det är väldigt ofta en bild på mig, där jag är i centrum som jag på något sätt har iscensatt, det är liksom inga spontanbilder [...] Och så har jag ofta på mig nåt fint plagg som jag tycker är fint just då och har sminkat mig. Ibland så är en del av det att man ser min kropp väldigt tydligt, delar av det, speciellt fett, armhår eller benhår. (Linda)

Som citatet antyder är postas inga bilder slumpmässigt, utan Linda förbereder och iscensätter bilder genom att sätta på sig fina kläder och sminka sig. Hon visar avsiktligt upp delar av sin kropp som bryter mot den hegemoniska kroppen och gör på så sätt också motstånd mot den. Även Maria berättar att ”Alltså jag kan ju vara i princip naken på mina bilder”. Både Linda och Maria lägger alltså ut bilder där de är mer eller mindre avklädda, det är deras sätt att göra motstånd och att uttrycka sig. Polly och Claudia däremot, betraktar dessa praktiker ur ett annorlunda perspektiv. Även om de båda har postat bilder där de är mer eller mindre avklädda har de succesivt också tagit avstånd från den praktiken. Pollys resonemang får illustrera detta.

Nåt som också händer när man gå igenom den processen, eller till en början så la jag ut ganska mycket bilder på mig själv i underkläder, när min mage hängde eller mina bristningar eller pappar eller var det nu kan vara. Men det har jag lite gått förbi nu jag behöver inte vara... min identitet ska inte bygga på hur jag ser ut och det är det jag vill komma ifrån. (Polly)

För Polly har praktikerna på Instagram förändrats och hon antyder att behovet av att lägga upp halvnakna bilder på sig själv för att göra motstånd mot normerna har ersatts med en strävan att förflytta fokus från kroppen. Genom att lägga ut bilder som visar intima delar av kroppen menar Polly upprätthåller bilden av kvinnan som kropp och hon försöker numera sprida sin kroppspositivitet genom andra praktiker. Även Claudia är kritisk till att lägga upp avklädda bilder på sin kropp och menar dessutom att den praktiken har kommit att förknippas med vita cis-feminister vilket hon ser som problematiskt.

Men för mig är nog kroppsaktivismen nu mer att bara normalisera och att bara låta den vara [...] vi behöver ta upp det men jag kan ha lite svårt för konton som inlägg efter inlägg bara: kolla här är min tjocka mage som inte behöver vara tjock. Jag tycker att det här är tjock och jag lägger ut ett inlägg varje dag om hur tjock jag känner mig. Det blir enformigt och det blir blint. (Claudia)

Liksom Polly understryker Claudia att hon vill förflytta fokus från kroppen och utseendet och istället försöka normalisera kroppen genom att inte prata om den i varje inlägg som postas. Denna praktik kallar Claudia för ”den vita feminismens kroppsaktivism” vilken hon menar har satt normen för hur kroppsaktivismen uppfattas och utesluter således andra former av kroppsaktivism på Instagram. Således kan man konstatera att trots att mina respondenter definierar sig som kroppsaktivister skiljer sig deras praktiker sig åt och det verkar även finnas konflikter kring olika praktiker.

Melucci definierar även kollektiva identiteter som interaktiv och gemensamt definierad av ett antal individer (a.a.:44). Mina respondenter är överlag överens om att kroppsaktivismen inte bara handlar om den stora kroppen utan de är eniga i att kroppsaktivismen innefattar alla kroppar som inte tillhör normen genom hudfärg, storlek eller funktion. Men utifrån den storleksmässiga aspekten i kroppaktivismen redogör flera av mina respondenter för att det finns konflikter i vad som anses att vara tjock inom kroppsaktivismen på Instagram. Efter att jag frågar Maria om hon upplever att det finns någon som inte borde kalla sig för kroppsaktivist, svarar hon;

Nej för kroppsaktivist tycker jag nog att alla kan få lov att kolla sig som nånstans tycker att man försöker, som inte har den här idealkroppen så att säga... sen har det ju varit en ganska häftig diskussion kring just det här vem som är fet och vem som är tjock och jag skrev nåt inlägg om det för ett tag sedan att jag tycker liksom att... alltså det är väldigt svårt för jag vill inte trampa nån på tårna, eller få nån annan att må dåligt. (Maria)

Diskussionen kring storleken på kroppen och vem som får kalla sig vad utspelade sig i kommentarsfälten på olika feministiska aktivisters konton på Instagram. Maria upplever att det är en känslig diskussion och är medveten om att det är problematiskt att kalla sig själv för tjock om det finns andra som är större än henne. I min intervju med Claudia menar hon att ”det finns en slags skala” och definierar både sig själv och Maria, som hon är

bekant med genom Instagram, som ”small-fats”. Både Claudia och Polly har valt att inte använda hashtaggar som har att göra med kroppsaktivismen just för att de inte vill bli missförstådda eller på något sätt förolämpa någon, de vill båda ge plats till de som drabbas mer av förtrycket i relation till kroppen. Men Polly upplever att denna skala kan vara svår att förhålla sig till i förhållande till sin subjektivitet och andras syn på hennes kroppsstorlek. Citaten nedan får illustrera detta.

Det finns folk som säger till mig och som själva identifierar sig som tjocka som säger att jag inte är tjock. Medan jag tycker att jag är tjock, jag förstår att jag inte är den största på jorden, men jag anser att jag ändå är tjock. (Polly)

Ja vem är tjock och vem avgör vem som är tjock. Men alla punkter jag läser i de här olika checklistorna för vem som får kalla sig tjock dom fyller jag ju så då är jag väl det. Ja fast du har ändå en normkropp... ja men alltså vad ska jag göra? (Polly)

Jag tolkar att Polly upplever att det finns motsättningar kring definitionen av tjock. Å ena sidan upplever hon sig själv som tjock men å andra sidan upplevs hon inte som tjock av andra personer som är större än henne. Utifrån mina respondenters upplevelser verkar det trots allt finnas en oenighet i vilka som faktiskt får kalla sig för kroppsaktivist utifrån ganska vaga storleksmässiga definitioner som i synnerhet Polly och Maria har svårt att förhålla sig till. Man skulle därför kunna konstatera att kvinnor särskiljs utifrån sina kroppar även inom kroppsaktivismen, trots att det ser annorlunda ut i förhållande till dikotomin tjock/smal. De som definieras som small-fats inom kroppsaktivismen anses vara närmare den hegemoniska kroppen och enligt Claudia är det även denna typ av kroppar som syns mest inom kroppsaktivismen på Instagram. Hon menar att de kroppar som definieras som small-fats bildar mindre kollektiv inom kroppsaktivismen genom bland annat Instagrams funktioner och blir därför mer synliga eftersom att de stödjer varandra genom kommentarer och delningar som sedan sprids. Enligt Fagerström och Nilson kan representationerna av kvinnokroppen i medier betraktas som referensramar för många individer och att de även reproducerar och upprätthåller de värderingar som finns av kvinnokroppen i samhället (Fagerström & Nilson 2008:45). Detta resonemang avser främst massmedier men kan enligt mig appliceras på de kroppar som anses vara small-fats inom kroppsaktivismen på Instagram. Representationerna av dessa kroppar blir genom sin majoritet, också de som syns mest vilket riskerar att bli referensramar för de individer som är engagerade i kroppsaktivismen. Detta riskerar i sin tur att skapa normer kring kroppar inom kroppsaktivismen som kollektiv vilket underminerar syftet med rörelsen. Men samtidigt är känslan av att vara tjock subjektiv och tillsammans med vaga definitioner kring ordet blir de som inte anses vara tillräckligt tjocka för att definiera sig som kroppsaktivist exkluderade ur rörelsen trots att de upplever förtryck i relation till sin kropp.

Men i kontrast till dessa konflikter inom kroppsaktivismen finns också ett enormt stöd mellan kroppsaktivister på Instagram. Samtliga av mina respondenter uttrycker att de upplever förståelse och stöd från kroppsaktivister de har kontakt med på Instagram, i synnerhet Maria som får hjälp med att bemöta hatiska kommentarer från så kallade troll. Efter att jag frågade henne om hon tycker att det är viktigt att vara i kontakt med andra kroppsaktivister svarade hon;

Ja, för jag tycker att det stärker mig eftersom att det jag gör är ändå nåt som sticker ut och skulle jag vara ensam i det skulle jag nog inte våga på samma sätt. Då hade jag nog tagit åt mig av de här negativa kommenterarna på ett helt annat sätt också. Jag skickade ju iväg ett dm (direct message) när jag fick den där elaka kommentaren till några stycken och; kan ni gå in och hjälpa mig och stötta mig här? (Maria)

Enligt Melucci (1996) är solidaritet som motstånd en kännetecken för moderna sociala rörelser. Solidariteten mellan individerna i gruppen anses vara viktigare än de primära målen då den stärker gruppen genom ett emotionellt utbyte (Melucci 1996:103). Utifrån citatet ovan finns det en solidaritet mellan Maria och andra kroppsaktivister som tar sig i uttryck som motstånd genom att andra kroppsaktivister skriver till den individ som postade den elaka kommentaren som dessutom bestod av kroppsfräkt. Med andra ord gör man motstånd mot de värderingar kring stora kroppar som finns i samhället tillsammans som grupp vilket i sin tur bidrar till förtroende och ett emotionellt utbyte mellan individerna i gruppen. Denna övervakning och hanterande av elaka kommentarer påminner om praktikerna på web-sidan hatr.org som togs upp i forskningsöversikten. De elaka kommentarerna tas visserligen inte ut ur sin kontext men de övervakas på ett liknande sätt och man ställer dessutom de som har skrivit dem till svars. Maria brukar dessutom ta en skärmdump på elaka kommentarer för att sedan publicera dem på sin Instagram för att synliggöra det hat hon får ytterligare.

Kroppsaktivismen på Instagram består således både av konflikter men också en stark sammanhållning mellan individerna som är engagerade inom den. Samtliga av mina respondenter har identifierat ett förtryck för att sedan göra motstånd mot detta genom olika praktiker på Instagram. De bildar en kollektiv identitet utifrån en gemensam motståndsidetitet men utifrån Jasper och McGarrys (2015) identitetsdilemma finns det oenigheter i praktiker och definitioner. Mina respondenter är eniga i etiketteringen av kroppsaktivismen och de för en gemensam kamp i att utmana normer i samhället men därefter drar deras praktiker och definitioner åt olika håll. Men kroppsaktivismen består trots allt av olika individer med olika bakgrunder vilket också gör att den tolkas på olika sätt. Jasper och McGarry (2015) menar dock att konflikter och oenigheter inom en rörelse också kan ha positiva konsekvenser eftersom att dess syfte och praktiker då utmanas och omförhandlas (Jasper & McGarry 2015:10). Diskussionerna om vem som anses vara tjock eller inte kan således stärka kroppsaktivismen i det meningen att man sätter gränser och på så sätt kan omdefiniera kroppsaktivismen vilket reducerar risken för missbruk av fenomenet. Således är min slutsats i detta avsnitt att kroppsaktivismen har en kollektiv identitet som stärks genom ett gemensamt motstånd och sammanhållning men den innehåller också många olika identitetsdilemmen som på olika sätt utmanar rörelsens innehåll men som också för den framåt.

7.2. Den hegemoniska feminismen

Utifrån mina respondenters upplevelser har jag kunnat utläsa olika typer av maktstrukturer mellan i feministiska sammanhang på Instagram. Under diskussionerna har det framkommit att några av mina respondenter upplever att det är svårt att ha en åsikt på digitala plattformar, i synnerhet åsikter kring feminism. Rosalind Gill menar att det inte

längre finns en enad feminism utan den är istället mångfasetterad och skiftande, dels på grund av att många feministiska praktiker utspelar sig på internet (Gill:2007:2). Men trots detta finns en osäkerhet bland några av mina respondenter gällande vilka åsikter som är okej och inte på Instagram. Lindas citat får illustrera detta.

Och så det här med feminism att det är så himla svårt att vara feminist och att ha åsikter på internet för att man får så himla mycket skit både från anti-feminister och andra feminister som bara så här; fast du tycker inte på rätt sätt nu liksom. (Linda)

Linda känner inte att hon vill delge sina feministiska åsikter via sitt konto på Instagram då hon upplever att det finns en rätt och en fel åsikt utifrån vad andra feminister tycker. Även Maria upplever att hon inte vill uttala sina åsikter kring feminismen; ”Det är ju ett ämne som jag tycker är svårare att beröra. För att jag är inte så påläst, jag känner att det är ett område där folk kan bli väldigt upprörda om man säger fel saker”. Både Maria och Linda upplever alltså att de inte vill uttrycka sina feministiska åsikter på sina konton på Instagram just på grund av att de rädda för att säga fel saker. Detta är något som även Claudia och Polly har uppmärksammat, Claudia har dessutom tagit upp problematiken med detta i ett inlägg som publicerades på Instagram. Hon pekar ut en specifik grupp som anser vara drivande i denna inställning, i citatet nedan beskriver hon denna grupp och dess praktiker.

Det finns liksom en helig fyra, som är kända feminister som håller varandra lite om ryggen, även om den nån inte håller med så delar man det och försvarar det in till döden. Och då skrev jag ett inlägg som handlade om det.. du ska ha läst den och den boken och du ska ha hängt med i 70-tals vägen annars får du inte uttrycka dig och du måste använda vissa uttryck.. så att jag med flit drar ner på mitt språk.. och så skrev jag; det är okej om du inte är godkänd av coola klubben. (Claudia)

Gruppen, som Claudia kallar för ”den heliga fyran” är feministiska aktivister som alla har en stor följarskara på Instagram. Hon upplever att denna grupp på så sätt också sätter ramarna för feminismen och att genom det stora antalet följare också tillskrivs en symbolisk makt på Instagram vilken också upprätthålls av både följarna och de individer som räknas till denna grupp. Under en tidigare diskussion under intervjun uttrycker även Claudia att denna grupp ”försöker bestämma över alla” i relation till uppvisandet av kroppen, när vi pratar om kroppsaktivistiska praktiker på Instagram. Claudia har dessutom tagit upp denna problematiken i ett inlägg på Instagram vilket hon menar att hon inte räds för. Men däremot uttrycker hon oro för den symboliska makt som gruppen har tillskrivits.

Det enda jag kan känna mig rädd för i den stunden är att jag pallar inte jakten som det blir när svansen.. om hon skulle lägga upp.. säga nåt om mig.. den svansen är inte rolig, det som kommer efter. Det kommer ett gäng följare som ger sig på denna personen. (Claudia)

Claudia upplever att om man kritiserar den heliga fyran finns risken att man blir uthängd av individen ifråga eller att man utsätts för trakasserier från deras följare. Det finns alltså en tvekan över att yttra sina feministiska åsikter på Instagram bland två av mina respondenter med grund i att man känner oro för att säga något som anses vara fel och att på så vis attackeras av andra feminister som inte håller med. Utifrån Claudias citat kan denna oro

komma från de feminister på Instagram som besitter makt utifrån antal följare och är på så vis välkända inom kroppsaktivismen. Jag anser att dessa tendenser kan kopplas till maktstrukturen hegemoni då den betraktas som ett tillstånd där dominerande grupper framställer sina intressen och åsikter som allmänna (Storey 2009:80). Hegemonin inom feminismen på Instagram tar sig i uttryck genom den så kallade heliga fyran som dominant grupp inom kontexten, genom stöd av det stora antalet följare samt att de inom gruppen ”håller varandra om ryggen”. De individer som anses tillhöra denna grupp är välkända inom dessa sammanhang och var och en av dem har sin egna stora följarskara och deras åsikter blir vad jag kommer kalla för den hegemoniska feminismen inom kroppsaktivismen på Instagram. Den hegemoniska feminismen upprätthålls dels av den stora skaran följare genom bekräftelse av åsikterna men också genom stödet mellan individerna i den ”heliga fyran”. Både Linda och Maria upplever att de inte vill uttala sig kring feminismen på Instagram av rädsla att bli påhoppade vilket även Claudia upplever som ett allmänt förhållningssätt utifrån hennes erfarenheter kring sitt egna konto.

Det är så många som inte vågar öppna munnen. Alltså fatta att jag har mer än 2000 följare och det kanske är ett gäng på 50 stycken som svarar och kommenterar det jag skriver.
(Claudia)

Claudia upplever alltså att många inte vågar yttra sina åsikter kring feminism på Instagram vilket hon också kopplar till rädslan för att råka säga fel. Genom att inte våga säga vad man tycker uppstår på så sätt en konsensus kring de åsikter som faktiskt yttras på Instagram. Då den heliga fyran har så pass många följare blir deras åsikter på så vis de som hörs mest och om deras åsikter aldrig utmanas eller diskuteras riskerar de att bli de allmänna och generella åsikterna om feminism, alltså den hegemoniska feminismen. Claudia har dock utmanat dessa åsikter i ett inlägg på Instagram där budskapet var ”det är okej om du inte är godkänd av coola klubben” och på så sätt uppmana människor att våga dela med sig av sina åsikter. Men samtidigt upplever hon att, enligt ett tidigare citat i detta avsnitt, ett kritiserande av den hegemoniska feminismen kan resultera i att bli uthängd eller trakasserad av både följare och andra feministiska aktivister. Enligt mig stärker detta min tes om den symboliska makten som tillskrivs olika feministiska aktivister då deras åsikter framställs som så pass dominant att deras följare inte är mottagliga för andra åsikter. Dessa åsikter ses som naturliga och generella av följarskaran vilket i sin tur upprättar en hegemonisk feminism.

Med den hegemoniska feminismen menar jag alltså de feministiska åsikter som den heliga fyran står för, och som några av mina respondenter upplever är svår att ifrågasätta på grund av det massiva stöd som dessa feminister får från både följare och andra feminister. Storey (2009:80) beskriver hegemonin som ett tillstånd där dominerande grupper framställer sina åsikter och syn på omvärlden som allmänna och de rätta. Den heliga fyran anser jag vara en dominerande grupp genom sin stora följarskara på Instagram samt hur de blir bekräftade av denna och varandra. Claudia berättar i ett citat i detta avsnitt att hon upplever att det finns en risk att bli påhoppad av både följare och andra feminister om man ifrågasätter de åsikter av någon som tillhör den heliga fyran. På så sätt menar jag att dessa åsikter kan betraktas som hegemoniska då det dels finns en rädsla för att ifrågasätta dessa åsikter men också på grund av det stöd som den heliga fyran har enligt mina respondenter. Storey (2009:80) beskriver även hegemonin som ett tillstånd som verkar vara naturligt för

underordnade grupper och de införlivas i dessa åsikter utan att ifrågasätta dem. Genom att inte våga uttala sig om feminism på sitt Instagram-konto, som Linda och Maria berättar om, menar jag att det uppstår en form av införlivning av dessa åsikter då de kommer att ses som allmänna så länge de inte ifrågasätts och utmanas av andra feminister. Denna införlivning stärks dessutom genom den följarskara som stödjer dessa åsikter i en så omfattande grad att de är beredda att gå till angrepp mot de som ifrågasätter dessa åsikter för någon annans räkning. Således menar jag att det finns en hegemonisk feminism på Instagram där specifika åsikter anses vara de rätta genom att inte ifrågasättas samt anses vara de rätta på grund av det stöd som finns hos de feminister med stora konton på Instagram.

Utifrån mina respondenters upplevelser kring den hegemoniska feminismen verkar feminismen idag vara allt annat än onödig och trivial, den tycks vara mer omdiskuterad än någonsin. De digitala plattformarna har visserligen öppnat upp för fler arenor att diskutera feministiska frågor men utifrån denna analys öppnar de även upp för ett maktspel mellan feministiska olika grupper, där de med flest följare dominerar den feministiska kampen.

7.3. Instagrams baksidor

Enligt Mendes (2015:24) kännetecknas den tredje vågens feminism av sina intersektionella analys och olika typer av förtryck på individnivå vilket har lett till att den är väldigt mångsidig. Som ett resultat av detta är tredje vågens feminism väldigt svår att definiera då den består av mindre grupper med olika fokus och som mer och mer praktiserar sin aktivism på digitala plattformar. Att sociala rörelser nu finns online i form av nätverk har effektiviserat deras praktiker på olika sätt genom exempelvis spridning av budskap, organisering och relationsskapande (Mendes 2015:40). Men som både Schuster och Fotopoulou nämner i sina studier i forskningsöversikten finns det risk för exkludering i sociala rörelser vars praktiker har delvis förflyttats online, där utanförskapet syns i synnerhet bland äldre feminister. Utifrån min empiri har jag dock kunnat urskilja andra upplevelser av exkludering inom kroppsaktivismen på Instagram. Claudias resonemang får börja med illustrera detta.

Alltså vi peppar varann, men inom en viss grupp. Alltså den här vita cis-feminismen som bara tror att den har kommit så långt men glömmet bort allt det andra. Vi lyfter varandra men vi står ju på folk fortfarande. (Claudia)

Claudia upplever att det finns specifika grupper på Instagram som exkluderar andra grupper genom att bara fokusera på de förtryck som endast drabbar dem själva. Hon antyder att det finns solidaritet mellan individerna i grupperna men att denna inte sträcker sig till andra grupper. Och även om Claudia anser att hon själv kan uppfattas tillhöra denna grupp menar hon att det är viktigt att själv vara aktiv i att lyfta andra grupper som upplever andra förtryck än en själv. Även Polly upplever att det finns olika former av exkluderande även om det måste understrykas att varken Polly eller Claudia påstår att det är ett avsiktligt exkluderande. Nedan följer ett citat av Pollys upplevelser kring andra individers praktiker på Instagram.

Jag kan känna lite så här öppna ögonen människor.. det är ju jättehärligt att sitta och rapa varandras citat hit och dit men det kan ju också vara gött att lära sig av varandra och tänka utanför sin lilla safe-zone och det är det jag försöker göra. (Polly)

Även Polly upplever att det finns en solidaritet inom olika grupper och att det också leder till exkludering av andra då man inte tar del av andra gruppers upplevelser och på så sätt inte försöker förstå världen ur deras ögon. Jag tolkar Claudias och Pollys citat som att de upplever att det finns kollektiva gemenskaper inom kroppsaktivismen på Instagram, alltså vita cis-feminister, som utesluter andra genom att endast vara involverade i och handla utifrån sina egna perspektiv.

Pollys och Claudias åsikter kring de vita cis-feministernas kroppsaktivism kan kopplas till de kollektiva identiteter som bestäms utifrån utomstående aktörer. Då kollektiva identiteter även kännetecknas utifrån exkludering och vilka som inte anses tillhöra gruppen, kan den vita cis-feminismen utifrån mina respondenters upplevelser definieras som en kategori inom kroppsaktivismen som en större grupp. Den kollektiva identiteten som kategori bestäms nämligen av utomstående aktörer, men Jenkins menar att den kollektiva identiteten inte kan anses som mindre verklig för det (Jenkins 2008:104).

Claudia berättar om när hon postade ett inlägg som kritiserade just avsaknaden av ett bredare perspektiv hos många feminister på Instagram. ”Och då var det en av dom som höll med och skrev att det var jättebra och så är det, och jag tänkte... du har ju inte förstått”. Claudias kritik mot de vita cis-feministerna uppfattades alltså inte av en av individerna som Claudia anser tillhöra just det kollektivet vilket stärker den vita cis-feminismen som en kategori definierad av utomstående åskådare. Flera av mina respondenter diskuterar riskerna med att fastna i sammanhang på digitala plattformar där åsikterna är mer eller mindre lika. Lindas resonemang tillsammans med citaten ovan får illustrera detta.

Men det är lättare att hamna i en bubbla på internet för där kan man aktivt välja bort sånt som man inte vill se. Och så kan man ju bara se det och bara; ja men är det då här det är. Och alla de röster som inte får komma in för man väljer bort det ur ens flöde. (Linda)

Linda antyder att det är digitala mediers funktioner som delvis kan orsaka att man fastnar i ett sammanhang på digitala plattformar. Linda pratar om att individer ges möjlighet att aktivt välja vad de vill se och inte se i deras flöden vilket gör att man på så vis avsiktligt hamnar i ett sammanhang som stämmer överens med sina egna preferenser vilka också stärks genom bekräftandet från det man väljer att följa. Även Claudia tar upp digitala mediers funktioner som en del i exkluderandet av andra grupper på Instagram.

Alltså om du och jag känner att vi har nåt gemensamt, typ vi är båda small-fats och vi har äntligen börjat gilla oss själva så vi visar bilder på oss i våra underkläder, och då kan vi ju lajka andras grejer jättemycket. Och det gör ju att vi syns på varandras (flöde) jättemycket. Och sen föreslår ju Instagram nåt som är liknande så din kompis som också är small-fat och gillar att vara i sina underkläder och att skriva om det dyker upp, och det gör ju att vi blir ett litet gäng. (Claudia)

Återigen tas Instagrams funktioner upp som en orsak till att individer placeras i sammanhang med andra individer de har mycket gemensamt med. I och med att Instagram föreslår liknande konton som de man har valt att följa menar Claudia att detta leder att det bildas kategorier utifrån individens praktiker och egenskaper. Claudias citat anspelar dock mer på en passivitet hos individer där Instagrams funktioner snarare bidrar till att det blir olika grupperingar på Instagram än att individer aktivt söker sig till de med liknande upplevelser.

Dessa grupperingar i kombination med den exkludering som grupperna oavsiktligt genererar avspeglar den aspekten av sociala rörelser i ett nätverkssamhälle, i detta fall digitala plattformar, som präglas av individualiseringen. Enligt Melucci (1996:105) kännetecknas moderna sociala rörelser och deras mål av individuella upplevelser och behov och det finns en övergripande tendens att utgå från just detta även i förhållande till kollektivet. Detta fokus på individualism sig i uttryck inom kroppsaktivismen på Instagram genom denna exkludering som mina respondenter upplever. Mina respondenter pratar alla om hur det bildas mindre grupper inom kroppsaktivismen utifrån gemensamma upplevelser, åsikter och socioekonomiska bakgrunder genom att följa varandra på Instagram och på så sätt också stödja varandra. Detta förstärks genom de funktioner som Instagram tillhandahåller då användarna både ges förslag på liknande konton att följa samt att man också ges möjlighet att vara selektiv i vilka man väljer att följa. Både Claudia och Polly syftar på gruppen vita och heterosexuella kvinnor med liknande socioekonomiska bakgrunder. Deras upplevelser och behov blir således likställda då de också upplever förtryck utifrån de premisserna, vilket både Claudia och Polly ser som problematiskt. Utifrån Instagrams funktioner samt ett individualiserat samhälle bildas således mindre grupperingar på Instagram som upprätthålls genom gemensamma upplevelser och erfarenheter där det förtrycket man själv upplever ligger i fokus utan att ta hänsyn till andra individers upplevelser.

Trots att sociala rörelser, vars praktiker har förflyttats till digitala plattformar, kännetecknas av att bestå utanför fysiska gränser samt en effektivisering i spridning av budskap samt rekrytering av nya medlemmar samt möjligheter till ett utvidgat kontaktskapande, verkar mina respondenter ändå uppleva att det finns en tendens att dessa möjligheter inte utnyttjas till fullo av denna grupp. Jag anser att denna grupp således kan betraktas som den mer traditionella formen av kollektiv identitet som bildas inom fysiska gränser utanför digitala plattformar. Jenkins (2008) definierar kollektiva identiteter som ett antal individer som antingen ser likheter sig emellan eller vars beteende och sociala omständigheter kan ses som gemensamma (Jenkins 2008:103). Utifrån denna definition menar jag att mina respondenter upplever att den vita cis-feminismen bildar en egen kollektiv identitet utifrån de förtryck som drabbar just dem och på så sätt glömmer bort att det finns andra grupper som drabbas av andra förtryck. Enligt Melucci (1996:71) kännetecknas även den kollektiva identiteten av aktiva relationer där individerna interagerar med varandra genom att diskutera och på så sätt också påverka varandra. Polly kallar denna interaktion mellan de vita cis-feministerna på Instagram för att ”rapa varandras citat” vilken jag tolkar som att det finns en frustration kring. Jag tolkar därför att både Claudia och Polly upplever att de vita cis-feministerna mer eller mindre aktivt upprätthåller en kollektiv identitet där de genom att endast interagera med likasinnade vilket leder till ett exkluderande av andra upplevelser och erfarenheter. Detta visar ett annat perspektiv av

tredje vågens feminism på digitala plattformar som Mendes (2015) menar kännetecknas av sin intersektionella analys. Utifrån respondenternas upplevelser tolkar jag att det snarare finns en avsaknad av denna som enligt mina respondenter dels kan bero på Instagrams funktioner där användarna ges möjlighet att vara selektiva och dessutom ges förslag som stämmer in på en individs användardata. Istället för en generationsklyfta skapas här andra motsättningar inom den feministiska aktivismen på digitala plattformar. Inom kroppsaktivismen syns exkluderingen bland annat utifrån kunskap kring feminism och vilken kunskap som definieras som den dominerande. Klyftan syns även genom Instagrams funktioner och hur dessa skapar olika grupper som har mer eller mindre dominans gällande antal medlemmar och synlighet.

8. Sammanfattning

Denna studie visar att kroppsaktivismen på Instagram är väldigt mångsidig och varierande dels utifrån praktiker men också genom olika definitioner inom rörelsen. Utifrån teorier kring kollektiva identiteter, feministiska teorier kring den kvinnliga kroppen samt hegemonibegreppet har jag genom mina respondenters upplevelser kunnat urskilja mindre grupperingar inom kroppsaktivismen, där en särskild gruppering anses ha mer makt än andra. Jag har även kunnat se olika former av exkludering i min studie, dels genom en kunskapsklyfta som tar sig i uttryck genom vilka åsikter som anses var rätt och fel, och dels genom Instagrams funktioner vilka ses som en del i att olika grupperingar skapas och på så sätt exkluderar andra grupper inom kroppsaktivismen.

Samtliga av mina respondenter har en övergripande positiv syn på feministisk aktivism på digitala plattformar men de ser också många nackdelar då det finns risk att individer bildar mindre sammanhang och isolerar sig från andra åsikter och upplevelser. Samtidigt upplever samtliga att de finner ett enormt stöd bland de kroppsaktivister de har kontakt med genom Instagram vilket också hjälper dem att föra sin kamp vidare.

9. Slutdiskussion

I början av min studie hade jag en föreställning om att kroppsaktivismen på Instagram var en någorlunda enad rörelse som en del i den större feministiska kontexten där syftet och praktikerna var relativt gemensamma för alla kroppsaktivister. Jag har nu insett att kroppsaktivismen är mycket mer än så. Jag trodde att jag visste ganska mycket om rörelsen då jag länge har följt många kroppsaktivister på Instagram och på så vis skapat mig en uppfattning om vad den innebär. Men efter att ha genomfört min studie har det visat sig att kroppsaktivismen på Instagram är mer komplex än så och jag anser att jag har funnit många intressanta aspekter gällande feministisk aktivism på digitala plattformar genom min studie.

Utifrån mitt syfte och frågeställningar har jag i denna uppsats dels diskuterat Instagrams roll i formandet av en kollektiv gemenskap utifrån teorier om kollektiva identiteter samt synen på kroppen inom kroppsaktivismen utifrån samlingsbegreppet kroppspolitik och maktbegreppet hegemoni. Då feministisk aktivism på digitala plattformar kännetecknas av mindre subgrupper med olika mål och syfte hade jag från början en inställning till att kroppsaktivismen var just detta, vilket det också kan betraktas som. Men kroppsaktivismen som grupp har också visat sig bestå av minder subgrupper i sig. Det finns en gemensam motståndsidentitet hos kroppsaktivisterna men därefter drar rörelsen åt olika håll i relation till praktiker, syfte och definitioner. Man kan således inte betrakta kroppsaktivismen som en kollektiv identitet i sig men däremot har jag kunnat urskilja olika kategorier inom kroppsaktivismen utifrån mina respondenters upplevelser. En av dem är vad jag i analysen kallar för den hegemoniska feminismen som utövas av en kategori som anses besitta en form av symbolisk makt, men kategorierna handlar om allt från kroppsform till sexuell läggning. Några av mina respondenter upplever att dessa grupperingar bildas och upprätthålls delvis genom Instagrams funktioner, där man ges

förslag på liknande personer att följa och dessutom kan välja vad man vill se och inte se i sitt flöde. På så sätt osynliggörs de kategorier som kanske inte har tillräckligt många följare eller liknande praktiker som de kategorier som syns mest.

Enligt Schuster och Fotopoulou tidigare forskning kan exkludering och klyftor mellan generationer skapas inom den feministiska rörelsen på digitala plattformar då den äldre generationens feminister inte har integrerats i användandet av digitala plattformar. Jag anser att min studie har visat på en ytterligare form av exkludering inom feministisk aktivism på digitala plattformar i form av de grupperingar som uppstår inom kroppsaktivismen på Instagram. Mina respondenter upplever att kategorierna är väldigt homogena och lämnar därför inte utrymme för andra typer av förtryck och utgår endast från de förtryck de själva upplever. På så sätt exkluderas dessa ur den feministiska diskussionen på Instagram vilket både Polly och Claudia arbetar aktivt för att motverka genom att följa och dela andra minoriteters perspektiv.

Jag anser även att denna exkludering sker genom en så kallad kunskapsklyfta som upprätthålls av den hegemoniska feminismen. Jag syftar här på Marias och Lindas ängslan över att dela med sig av feministiska åsikter på sina konton, dels på grund av en påstådd okunskap men också för en rädsla att bli påhoppad av andra feminister. Detta beteende antyder att det finns en rätt åsikt gällande feminismen och genom att inte våga dela med sig av sina synpunkter och upplevelser exkluderas också dessa ur den feministiska diskussionen på Instagram. Då jag genom tidigare forskning och artiklar har fått uppfattningen att man generellt har en positiv syn på digitala mediers roll i den feministiska aktivismen, är jag utifrån ovan resonemang kring exkludering inom kroppsaktivismen beredd att hålla med Aristeia Fotopoulou. Hon menar att det är viktigt att ha i åtanke samt problematisera digitala mediers roll i den feministiska aktivismen för att förstå hur de fungerar och dessutom uppmärksamma de problem som de kan föra med sig (Fotopoulou 2016:1002). Även om digitala plattformar är ett effektivt verktyg för att sprida medvetenhet kring olika feministiska frågor visar min studie att exkludering genom användandet av digitala plattformar kan leda till andra former av exkludering förutom den generationsbaserade.

En ytterligare intressant aspekt som min studie har visat är hur storleken på kroppen har diskuterats av kroppsaktivister på Instagram. Det finns en skala beroende på hur stor kropp man har, där de så kallade small-fats inte anses drabbas av fettföraktet i lika hög utsträckning som de med större kroppar då de anses vara närmare den hegemoniska kroppen. Här menar jag att man särskiljs från sina kroppar även inom kroppsaktivismen vilket dels kan skapa konflikter då denna skala är ganska vagt definierad, men den kanske också är nödvändigt då två av mina respondenter upplever att small-fats dominerar kroppsaktivismen och på så sätt också sätter agendan i hur kroppsaktivism definieras. Både Polly och Claudia visar dock medvetenhet kring detta och påpekar båda att de större kropparna måste ges mer utrymme i förhållande till de som definieras som small-fats.

Då kroppsaktivismen inte bara är en del av den större feministiska rörelsen, utan också präglas av olika kategorier som fokuserar på olika former av förtryck kan den således förstås som ett uttryck för post-feminismen, dels genom det faktum att mina respondenter uppmärksammar det förtryck som drabbar kvinnor med stora kroppar, men också strävandet efter att applicera intersektionalitet i relation till både storleken på kroppen samt etnicitet och funktion i sina praktiker på Instagram. Däremot tycks det fortfarande finnas en hegemonisk feminism som i likhet med andra vågens feminism upprätthålls av vita

västerländska kvinnor inom kroppsaktivismen på Instagram som mina respondenter upplever inte har anammat detta synsätt.

I början av denna studie var tanken att jag skulle använda mig av textanalys av mina respondenters konton på Instagram för att komplettera min intervjustudie. Men på grund av tidsbrist bestämde jag mig för att välja bort den metoden. Därför vill jag föreslå en textanalys av kroppsaktivisters konton på Instagram för framtida forskning. Det hade dels varit intressant att göra en bildanalys av de bilder som kroppsaktivister publicerar med hjälp av feministisk teori för att undersöka relationen mellan feminism och den avklädda kvinnliga kroppen ytterligare. Det hade även varit relevant att göra en textanalys av både kroppsaktivisternas egna texter men också av deras kommentarsfält för att undersöka interaktionen mellan kroppsaktivisterna och deras följare. På så sätt hade man som forskare fått en inblick i hur kroppsaktivisterna faktiskt utövar sin aktivism i praktiken samt hur de förhåller sig till kroppsaktivismen genom text och bild.

---

10. Referenser

Litterära källor

Andersson, Yvonne (2015). Med känslan i kroppen I: Hirdman, Anja & Kleberg, Madeleine (red.) *Mediers känsla för kön: feministisk medieforskning*. Göteborg: Nordicom 73-92

Bordo, Susan (2004[1993]). *Unbearable weight: feminism, Western culture, and the body*. 10th anniversary ed. Berkeley, Calif.: University of California Press

Brooks, Ann (1997). *Postfeminisms: feminism, cultural theory, and cultural forms*. London: Routledge

Castells, Manuel (2000). *Informationsåldern: ekonomi, samhälle och kultur. Bd 2, Identitetens makt*. Göteborg: Daidalos

Castells, Manuel (2012). *Networks of outrage and hope: social movements in the Internet age*. Cambridge: Polity

Eduards, Maud (2007). *Kroppspolitik: om moder Svea och andra kvinnor*. Stockholm: Atlas

Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.) (2000). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur

Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.) (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Fagerström, Linda & Nilson, Maria (2008). *Genus, medier och masskultur*. Malmö: Gleerup

Gill, Rosalind (2007). *Gender and the media*. Cambridge: Polity

Hall, Stuart, Evans, Jessica & Nixon, Sean (red.) (2013). *Representation*. 2. ed. London: SAGE

Hirdman, Anja (2015). Femininitet som spektakel I: Hirdman, Anja & Kleberg, Madeleine (red.) *Mediers känsla för kön: feministisk medieforskning*. Göteborg: Nordicom

Jenkins, Richard (2008). *Social identity*. 3. ed. London: Routledge

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Ayers, Michael D. (2003). Comparing collective identity in online and offline feminist activists I: McCaughey, Martha & Ayers, Michael D. (red.). *Cyberactivism: online activism in theory and practice*. New York: Routledge. 145-164

McGarry, Aidan & Jasper, James M. (red.) (2015). *The identity dilemma: social movements and collective identity*. Philadelphia: Temple University Press

Mendes, Kaitlynn. (2015). *SlutWalk Feminism, Activism and Media*.

Melucci, Alberto (1996). *Challenging codes: collective action in the information age*. Cambridge: Cambridge University Press

Storey, John (2009). *Cultural theory and popular culture: an introduction*. 5. ed. New York: Pearson Education

Vetenskapliga artiklar

Baer, H 2016, 'Redoing feminism: digital activism, body politics, and neoliberalism', *Feminist Media Studies*, 16, 1, pp. 17-34, Academic Search Elite, EBSCOhost, viewed 23 April 2017

Fotopoulou, A 2013, 'Remediating Politics: Brand(ed) New Sexualities and Real Bodies Online', *Journal Of Lesbian Studies*, 17, 3/4, p. 253, Publisher Provided Full Text Searching File, EBSCOhost, viewed 23 April 2017

Fotopoulou, A 2016, 'Digital and networked by default? Women's organisations and the social imaginary of networked feminism', *New Media & Society*, 18, 6, p. 989, Publisher Provided Full Text Searching File, EBSCOhost, viewed 23 April 2017

Guillard, J 2016, 'Is feminism trending? Pedagogical approaches to countering (S)activism', *Gender & Education*, 28, 5, pp. 609-626, Education Research Complete, EBSCOhost, viewed 23 April 2017.

Marmura, S n.d., 'A net advantage? The internet, grassroots activism and American Middle-Eastern policy', *New Media & Society*, 10, 2, pp. 247-271, Social Sciences Citation Index, EBSCOhost, viewed 23 April 2017.

Sadowski, H 2016, 'From #aufschrei to hatr.org : digital-material entanglements in the context of German digital feminist activism', *Feminist Media Studies*, 16, 1, p. 55, Publisher Provided Full Text Searching File, EBSCOhost, viewed 23 April 2017.

Schuster, J 2013, 'Invisible feminists? Social media and young women's political participation', *Political Science (00323187)*, 65, 1, p. 8, Publisher Provided Full Text Searching File, EBSCOhost, viewed 23 April 2017.

Elektroniska källor

Behdjou, Behrang (2015). *Kroppsaktivismen växer i Sverige*. DN.se.

<http://www.dn.se/nyheter/kroppsaktivismen-vaxer-i-sverige/> (2017-03-02)

Hajek, Andrea (2015). *Agenda: how the financial crisis helped make feminism a hot topic again*. The Herald Scotland.

http://www.heraldscotland.com/opinion/13215903.Agenda_How_the_financial_crisis_helped_make_feminism_a_hot_topic_again/ (2017-03-02)

Institutet för språk och folkminnen (2016) *Kroppsaktivism*. Institutet för språk och folkminnen. <http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/nyord/nyord/aktuellt-nyord-2016/2016-10-13-kroppsaktivism.html> (2017-03-02)

Munro, Elsaid (2013). *Feminism: a fourth wave?* Political studies association.

<https://www.psa.ac.uk/insight-plus/feminism-fourth-wave> (2017-03-02)

von Sivers, Malou (2015). *Vi byter bilder i klippet*. Tv4.se. <http://www.tv4.se/eftertio/artiklar/vi-byter-bilder-i-klippet-5602b8c5b9a9f66d0e0005ec> (2017-03-02)

11. Bilagor

11.1. Intervjuguide

Kom ihåg!

- Sätt på flygplansläge
- Kolla ljudet

Introduktion

- Syftet med denna undersökning är att förstå hur kroppsaktivismen på Instagram kan förstås som en feministisk kamp och hur denna kamp är ett uttryck för postfeminism. Jag vill även studera hur Instagram lämpar sig som en plattform för aktivism och hur plattformen fungerar för aktivismen.
- Etiska principer
  - Intervjun ska bara användas i studiesyfte
  - är det okej om jag spelar in?
  - du kommer vara anonym, jag kommer att byta namn på dig i själva uppsatsen.
  - bara jag kommer att ha tillgång till det transkriberade materialet.
  - Du får avbryta när du vill och intervjun är helt frivillig så om du känner för att inte vara med i ett senare skede, kan du bara kontakta mig.
- Har du några frågor innan vi börjar?
- Berätta lite om dig själv
  - Namn
  - Ålder
  - Intressen
  - Sysselsättning

Allmänt om kroppsaktivismen

- Berätta om när du först kom i kontakt eller hörde om fenomenet kroppsaktivism.
  - vad tänkte du?
  - hur kände du?
  - Definierar du dig som kroppsaktivist, om ja; När började du göra det och varför?
- Vad är en kroppsaktivist för dig?
- Vad betyder kroppsaktivismen för dig?
- Vill du berätta varför du är engagerad inom kroppsaktivismen?
  - Vilket syfte har dina praktiker?
  - Vad vill du säga till dina följare?
- Har du någon förebild inom kroppsaktivismen, i så fall vem och varför?

Instagram som plattform

- Hur kommer det sig att du använder sig av Instagram som plattform?
  - Varför är den effektiv? (Fördelar/nackdelar?)
- Använder du dig av andra digitala plattformar än Instagram, i så fall vilka?

- Har du någon gång tagit din kroppsaktivism utanför Instagram? (intervjuer med massmedier, demonstrationer, andra projekt?)
- Hur blir du bemött av dina följare? Hyllningar, hatiska kommentarer.
- Hur ser dina inlägg ut?
  - filmer, bilder?
  - Hur ser du ut i inläggen?
  - Skriver du texter till dina inlägg? vad brukar de i så fall handla om? är de relaterade till ditt budskap?
  - har du något tema du skriver efter?
  - Hur ofta publicerar du inlägg?
- Hur ser du på ditt konto, är ditt alias samma som dig utanför den digitala sfären? (eller går du in i en roll?)
- Hur ser du på digitala medier i stort i relation till din aktivism? (möjligheter, hinder, problem för din aktivism)

Kroppsaktivismen som nätverk

- Kommer du någon gång i kontakt med andra kroppsaktivister, i så fall, hur ser det ut? (offline, online, samarbeten online/offline)
  - hur ser era diskussioner ut?
  - känner du till många i Sverige?
- Använder du dig av hashtags och i så fall vilka?
  - Vilken syfte har du med det?
  - Gör du något annat/ Hur gör du annars för att synas och få spridning på dina budskap?
  - Är detta viktigt för dig? (spridning och att synas)
- Är det viktigt för dig att vara i kontakt med andra kroppsaktivister? Varför/ varför inte?

Kroppen och feminismen

- Vad betyder feminism för dig?
- Vad är en feministisk handling för dig?
- Hur ser på du kroppsaktivismen i relation till feminism? Är det en feministisk handling? På vilket sätt?
- Hur ser du på användandet av den egna kroppen som ett verktyg för ditt budskap?
- Hur ser du på kroppsaktivismen och framtiden? Vad vill du göra härnäst? Hur skulle du vilja att kroppsaktivismen utvecklades?

- Tack så mycket! har du fler frågor eller någonting du vill tillägga utan att jag spelar in?
- Du är välkommen att kontakta mig om du har fler frågor!